

Farsi Example	Farsi Word	Gilaki Example	Gilaki Word
آقا محمود آدم خوبی است	آقا	آ مأمود خورم آدمه	آ
سیری ناپذیر است	سیری ناپذیر	آج باورده	آج
آجر دیوار دارد می افتد	آجر	دیفار ٲ آجور کفتن دره	آجور
من که می دانم سرانجام باید نزد من بیایی	سرانجام	من کی دائم آخربسر وا بآئی می ویجا	آخربسر
پایان شاهنامه خوش است	پایان	شانامه آخربس خۆشه	آخربس
اعضای شما کجا هستند؟	اعضا	شیمی آدم -نفران کویا ایسائیید؟	آدم-نفر
زباله ها را داخل سطل زباله بینداز	سطل زباله	آشخالنا تآود آشخال جابه	آشخال جابه
گردو می خوری؟	گردو	آغوز خوری؟	آغوز
از دربه دری بهتر است	دربه در	آلان والاخانی جا بئتره	آلاخان والاخان
بله، من هم می آیم	بله	آها، منم آیم	آها
مغازه من کنار پل آهنی است	آهن	می دۆکان آهین پۆرد ٲ ور نهآ	آهین
هر چه زنگ زدم جواب نداد	جواب	هرچی زنگ بزئم آوجا ندا	آوج
شوفاژ را تعمیر کردی؟	را	شوفازا چاکودی؟	آ
کارهای بی مزه نکن	بی مزه	آبچ ٲ کاران کۆدن نوا	آبچ
چنین نیست	چنین	آتۆ نی-یه	آتۆ
این گونه چیزها را متوجه نمی شوم	این گونه	آجور چی-یان مرآ حالی نی-یه	آجور
درست امروز که می خواستیم بیرون برویم برایم کار پیش آمد	درست	آدل ایمرۆ کی خاستیم بیشیم بیرون مه ره کار پیش بامؤ	آدل
درست همین امروز باید باران می آمد؟	درست	آدل ها ایمرۆ وآسی واران بامؤبی؟	آدل
برادرم مجرد است	مجرد	می برار آذبه	آذب
این طرف هم بیا	این طرف هم	آرایم بیا	آرایم
اشک هایت را پاک کن	اشک	تی آرسۆنانا پاکۆن	آرسۆ
این بچه های بسیار شیطان را نگاه کن	بسیار شیطان	آ آزازیل ٲ زاکانا فآندر	آزازیل
کمی خوراکی بیاورم بخوری؟	خوراکی	ایچه آسباب باورم بۆخوری؟	آسباب
این ها که دارند می آیند چه کسانی هستند؟	این ها	آشان کی آمۆن درید کیسید؟	آشان

أشبل	مائي أشبل ٢ مرأ كۆكۆ چاكونيدي	تخم ماهی	با تخم ماهی کوکو درست می کنند
ألاو	جه وس هوا سرده أمي دهنأ ألاو بیرقون آیه	بخار	از بس هوا سرد است از دهان ما بخار خارج می شود
ألباقي	شیر ٢ ألباقي-یا دۆكۆن جا دۆرقون	باقی مانده	باقی مانده شیر را داخل ظرف بریز
ألنگ	مرأ ألنگ بزه بکفتم	پشت پا	به من پشت پا زد افتادم
أمان	أمان دۆ نفریم	ما	ما دو نفر هستیم
أمؤن	ورزشگا جا أمؤن درم	آمدن	دارم از استادیوم می آیم
أمبست	أ دؤغ خأيلي أمبسته	غلیظ	این دوغ خیلی غلیظ است
أمرأ	منم تي أمرأ أيم	با	من هم با تو می آیم
أمي	شؤمانم أمي أمرأ أئيدي؟	ما	شما هم با ما می آید؟
أن	أن چيسه؟	این	این چیست؟
أنديفه	أ ساعت چارصد تۆمۆن أنديفه دأره؟	ارزش	این ساعت چهارصد تومن ارزش دارد؟
أنگاره	چي ره أنقد أنگاره بیده-ئي؟	تدارک	برای چه این قدر تدارک دیده ای؟
أوانگاره	هأچين أمة ره أوانگاره بیده-ئيم	دردسر	بیخود برای خودمان دردسر درست کردیم
أوري	مي کافشينا أوري؟	می آوری	کاپشن من را می آوری؟
أولي	أولي تۆنۆره؟	اول	تنور اول است؟
أوير	مي ساعتأ أويرأ كۆدم	گم	ساعتم را گم کردم
أويستي	أشان دؤتا أويستي-یا مأنيدي	هوو	این دو نفر مانند هوو هم هستند
أيا	تي كيليدانأ أيا بنا بؤم	این جا	کلیدهایت را این جا گذاشته بودم
أياز	أياز بينيشته گۆلان ٢ سر	شبنم	شبنم روی گل ها نشسته است
أزدم	تي پلا أژدمه	بسیار شور	پلو تو بسیار شور است
أكه	أكه تأنيم بازي بۆكۆنيم؟	چه وقت	چه وقت می توانیم بازی کنیم؟
ؤ	من ؤ حؤسئن دؤتائي شيم	و	من و حسین دو نفری می رویم
ارجئن ارجئن	کاغذانأ همه ' ارجئن ارجئنأ كۆده	ریز ریز	تمام کاغذها را ریز ریز کرد
اي	اي تۆمۆن پۆل خأيم	یک	یک میلیون پول لازم دارم
اي فچم	ترأ بيدينم اي فچم ماچي دهم	بسیار زیاد	تو را ببینم بسیار زیاد می بوسم
اي مؤشته	اي مؤشته بج مرأ فأدن	یک مشت	یک مشت برنج به من بده

اي وخت	ئي وخت ترأ خأيلي خأستيم	زمانی	زمانی تو را خیلی می‌خواستیم
اي ور	أن ٚ رختان هرتأ اي ور گفته	یک گوشه	هرکدام از لباس‌هایش یک گوشه افتاده است
اي وري	أ تابلو ٚي ره اي وري نهأ؟	کج	برای چه این تابلو کج است؟
اي پئم	اي پئم آجيل مرأ فأدي؟	یک مشت	یک مشت آجيل به من می‌دهی؟
ايتأ	ايتأ كاغذ مرأ فأدن	یک	یک کاغذ به من بده
ايجانا	من و ميعاد ايجانا بؤشؤئيم بيرون	با هم	من و میعاد با هم بیرون رفتیم
ايدانه	ايدانه كوئي خأيم	یک عدد	یک عدد کدو می‌خواهم
ايدفأ	ايدفأ بامؤم شيمي خانه	یک بار	یک بار به خانه شما آمدم
ايدفأئي	ناصر ايدفأئي بامؤ اؤتاق ٚ دورؤن	ناگهان	ناصر ناگهان داخل اتاق آمد
ايدقه	أنأ ايدقه بدأر	یک دقیقه	این را یک دقیقه نگاه دار
ايدقه	ايدقه بئس	یک دقیقه	یک دقیقه صبر کن
ايرؤز	ايرؤز دئه بمانسته مي تعطيلي-يان	یک روز	یک روز دیگر مانده تا تعطیلاتم تمام شود
ايزه	ايزه بؤشؤ اؤشنتر	کمی	کمی آن طرف‌تر برو
ايسأبيد	ديشب همه أمي خانه ايسابيد	بودند	همه دیشب خانه ما بودند
ايسال	ايسال دئه مي درز تؤمانأ به	یک سال	یک سال دیگر درسم تمام می‌شود
ايسم	تي ايسم چيسه؟	نام	نام تو چیست؟
ايسيد	شؤمان چن نفر ايسيد؟	هستيد	شما چند نفر هستید؟
ايسكمؤ	بؤشؤ دؤكان دؤتا ايسكمؤ بيهين	بستنی یخی	برو مغازه دو عدد بستنی یخی بخر
ايشتاو	هأی أمرأ ايشتاو ديهه	هشدار	مدام به ما هشدار می‌دهد
ايشتاوي	ايشتاوي ٚي گمه؟	می‌شنوی	می‌شنوی چه می‌گویم؟
ايششه	ايششه، أن ٚ سرمچه ٚ فأندر	لفظ تنفر (اه)	اه، قیافه‌اش را نگاه کن
ايشماردن	مي زأی ايشماردنأ نأنه	شمارش	بچه من شمارش بلد نیست
ايشكؤر	كيشكأئان ٚ رئم ايشكؤر فؤكؤن	خرده‌برنج	برای جوجه‌ها هم خرده‌برنج بریز
ايشكنئن	ٚي-يأ ايشكنئن دري؟	شکستن	داری چه چیزی را می‌شکنی؟
اينسان	اينسان بؤبؤ	انسان	انسان باش
اينفر	اينفر دئه خأئيم أمي جرگه چأكؤده بيه	یک نفر	یک نفر دیگر می‌خواهیم تا گروه‌مان

ایوار ایوار	... ایوار ایوار شئطان مرأ گه	گهگاه	... گهگاه شیطان به من می‌گوید	درست شود
ایواردم	ایواردم وا بشم بازار	یک‌بار دیگر	یک‌بار دیگر باید به بازار بروم	
ایوارکي	ایوارکي بۆگۆ نأیم ترأ راحتأ کۆن	به یک‌باره	به یک‌باره بگو نمی‌آیم خودت را خلاص کن	
ایپچه	ایپچه پلا مه ره دۆکۆن	کمی	کمی پلو برای من بریز	
ایچی	ایچی خأیم ترأ بگم	یک‌چیز	یک‌چیز می‌خواهم به تو بگویم	
ایپچم	گۆش نۆکۆني ایپچم ترأیأ	برخورد تندی می‌کنم	توجه نکنی برخورد تندی با تو می‌کنم	
اۆتاق	مي اۆتاق کۆیتأ ایسه؟	اتاق	اتاق من کدام یک است؟	
اۆدۆشتن	سۆمبۆرْ مأنستن أمي خۆنأ اۆدۆشتن درید	مکیدن	مانند زالو دارند خون ما را می‌دوشند	
اۆرشین	کترأیأ اۆسادم قاتۆقا اۆرشین بزئم	هم زدن	کفگیر چوبی را برداشتم خورش را هم زدم	
اۆسان	قاقۆشاقانأ اۆسان بأور	بردار	قاشق‌ها را بردار بیاور	
اۆسه کۆد	أ کیتابأ کي اۆسه کۆد؟	فرستاد	این کتاب را چه کسی فرستاد؟	
اۆشان	اۆشان کیسید؟	آنها	آنها چه کسانی هستند؟	
اۆشکۆفت	آب مرأ اۆشکۆفت	در گلو گیر کرد	آب در گلویم گیر کرد	
اۆن	اۆن چیه؟	آن	آن چیست؟	
اۆیأ	مهينْ کيف اۆیأ نهأ	آن‌جا	کیف مهین آن‌جا است	
اۆچین	تي کيتابانأ اۆچین خأیم سفره واشانم	جمع کن	کتاب‌هایت را جمع کن می‌خواهم سفره پهن کنم	
اۆکۆف	أمه ره اۆکۆف نأره	شگون	برای ما شگون ندارد	
بأور	بۆشۆ مي کيفأ بأور	بیاور	برو کیفم را بیاور	
بۆبۆسته	أ پلا دئه بۆبۆسته	آماده	این پلو دیگر آماده است	
بۆبۆسته	چي بۆبۆسته؟	شده است	چه شده است؟	
بۆبۆسته	شهين مردْ ره بۆبۆسته	ازدواج زن	شهین شوهر کرد	
بۆرسفته	مي کيفْ بند بۆرسفته	پاره شد	بند کیفم پاره شد	
بۆرسن	دئه بۆرسن	تمام کن	دیگر تمام کن	

بۇق	ماشين ^۶ شيشه بۇق بۆكۈدە	بخار	شيشه ماشين بخار كرده است
بئس	ايمشبا ^۷ آمي خانه بئس	بمان	امشب را در خانه ما بمان
بئس	ايپچه بئس	صبر كن	كمي صبر كن
بئگان	هويآ بئگان	بيفكن	همان جا بيفكن
بار بامؤئيد	گيلكان نترس بار بامؤئيد	تربيت شده اند	گيلكها شجاع تربيت شده اند
باش	خو پيله برارآ باشه	پيروز	بر برادر بزرگاش پيروز است
باقي بمانسته	آن ^۶ باقي بمانسته چي بۆكۈنم؟	باقي مانده	باقي مانده اين را چه كنم؟
بال	مي بالآ بيگير	دست	دستم را بگير
بال زنن	آن ^۶ پئر آنآ بال بزه	حمایت کردن	پدرش از آن حمايت كرد
بالاخا	آمي بالاخا ويريشته	هواخواه	به هواخواهي ما برخاست
بامؤخته	بامؤخته آدمآ همه دؤس دأريدي	با ادب	آدم با ادب را همه دوست دارند
بامؤختي	اوشاني كي بۆگؤفتمه بامؤختي؟	ياد گرفتن	آنهايي كه گفتم را ياد گرفتن؟
باور	مرآ باور نأيه	پذيرش	نمي توانم بپذيرم
بيه	شؤن درم بازار آگه دوسته بيه آيم بخانه	باشد	دارم به بازار مي روم اگر بسته باشد به خانه مي آيم
بيه	من گب خبربري نۆكۈنم هرچي خآيه بيه بدآ بيه	بشود	من خبرچيني نمي كنم هرچه مي خواهد بشود بگذار بشود
بتپسته	يخچال آسباب ^۶ جآ بتپسته-يه	پر	يخچال پر از خوراكي است
بج	ايمسال بج چقد گيرانآ بؤسته	برنج	امسال برنج چه قدر گران شده است
بجاوسته	كي خو بجاوسته آدامسآ تاودآ خيابان ^۶ دؤرون؟	جویده	چه كسي آدامس جويده اش را در خيابان انداخت ؟
بجسته	مي دس ^۶ رگ بجسته	برجسته	رگ دستم برجسته شد
بخآلي	بخآلي آخري سال بيه	به گمانم	به گمانم سال آخر باشد
بخانه	مي مآر ^۶ شان بخانه ايساده	خانه	مادرم و بقيه خانه هستند
بدآ	بدآ بيدينم چي تأنم بۆكۈنم	بگذار	بگذار بينم چه مي توانم بكنم
بدگيل	أ مانتؤ بدگيل ني-يه أمما مي ديلا نيگيفته	زشت	اين مانتو زشت نيست اما مورد پسند من نيست
برآر	مي برار بؤشؤ ايجباري	برادر	برادرم به سربازي رفته است

برار زن	أفشین ٚ برارزن مي خاقور ٚ امرأ ريفئقه	زن برادر	زن برادر افشین با خواهر من دوست است
برارزا	مي برارزا بوشو سربازي	برادرزاده	برادرزادهام به سربازی رفته است
بردن	تقي-يم زن بيرده	ازدواج مرد	تقی هم زن گرفته است
برسه	أ خورمالوئان برسه	پخته	این خرمالوها پخته است
بزن بزن	ديرو امي كوچه سر بزن بزن بو	درگیری	دیروز سر کوچه ما درگیری بود
بسته	بسته کوني؟	شرط	شرط می‌بندی؟
بسر تاودأ	مأمدمرأ بسر تاودأ بشم بانك	یادآوری کرد	محمد به من یادآوری کرد به بانک بروم
بسر دکفتم	بسر دکفتم ايمسال بشم دانشگاه	تصمیم گرفتم	تصمیم گرفتم امسال به دانشگاه بروم
بسرافت دکفتي	تازه ايمسال بسرافت دکفتي بيجارأ نوأ فؤروختن؟	به یاد افتادن	تازه امسال به یاد افتادی که شالیزار را نباید فروخت؟
بسچي	بسچي كي ايم	به‌طور قطع و یقین	به‌طور قطع و یقین می‌آیم
بشکفت	ورف ٚ سينگيني جا داران همه بشکفت	شکست	از سنگینی برف تمام درخت‌ها شکست
بل	أن ٚ بل بل ٚ گوشأ فأندر	پهن و درشت	گوش‌های پهن و درشت‌اش را نگاه کن
بمأنستم	دئه بمأنستم	از پا افتادم	دیگر از پا افتادم
بمأنسته	أ نان بمأنسته-يه	بیات	این نان بیات است
بمرده	كوړوئا وأسي دأني چن نفر بمرده؟	مرده	به‌خاطر کرونا می‌دانی چند نفر مرده است؟
بنأ اوسان	آدم وا خو بنأ اوسانأ بدأنه	راه و روش زندگی	آدم باید راه و روش زندگی خودش را بداند
بندام	بندام ٚ آدم ٚ مرأ نوأسي نيشتن	بدنام	با آدم بدنام نباید ارتباط داشت
بنماسته	خوړأ امرأ بنماسته	نشان داد	خودش را به ما نشان داد
بنه	تي ماشينأ هأيا بنه	بگذار	ماشین‌ات را همین‌جا بگذار
به	أ راديؤ چأكوده به؟	می‌شود	این رادیو درست می‌شود؟
به زرف	پئله-يا به زرف بزه زيمين بشكنه	محکم	نعلبکی را محکم به زمین زد شکست
به فسكأ دأ	امرأ به فسكأ دأ	لو داد	ما را لو داد
بي	تو ناصر ٚ امرأ بي؟	بودی	تو با ناصر بودی؟

بي	مي امرأ ريفتقأ بي؟	می شوی	با من دوست می شوی؟
بي شناق	بعضي-يان خأيلي بي شناقيد	حق شناس	بعضی‌ها خیلی حق شناس هستند
بي پا	گیلان ٔ بیجاران همه بي پا بؤستن دره	نابود	تمام شالیزارهای گیلان دارد نابود می‌شود
بي پؤشت	خودا بؤگونه هي کس بي پؤشت نبه	تنها	خدا کند هیچ کس تنها نباشد
بي چنگ و مؤشت	آدم نوأ بي چنگ و مؤشت ببه	بی‌عرضه	آدم نباید بی‌عرضه باشد
بياره	هرکي وا بياره خو گبأ بزنه	جرات کند	هرکس باید جرأت کند سخن خود را بگوید
بيافتي	وأمج ولكي بيافتي	پیدا کردی	جستجو کن شاید پیدا کردی
بيبيشته	مي ديل بيبيشته بج خأيه	سرخ شده	دلم برنج سرخ شده می‌خواهد
بيجار	آگه کاري نؤکونيم أمي بيجاران همه جه دس شيدي	شالی‌زار	اگر کاری نکنیم تمام شالیزارهای مان از دست می‌روند
بيجار	بيجارکار کؤدن دره	شالی‌زار	در شالیزار کار می‌کند
بيجير	بيأ بيجير	پایین	بیا پایین
بيرون	پؤشو بيرون	بیرون	برو بیرون
بيسپاردم	مرجانأ بيسپاردم	سفارش کردم	به مرجان سفارش کردم
بينا کؤده	سعيد ديرؤ تا هسأ بينا کؤده درز خأندن	شروع کرد	سعید از دیرؤز تا حالا شروع کرده درس بخواند
بينيشانه-ئي	زاکانأ کؤيا بينيشانه-ئي؟	نشاندی	بچه‌ها را کجا نشاندی؟
بينيويشته-کس	أ کيتاب ٔ بينيويشته-کس کيسه؟	نویسنده	نویسنده این کتاب چه کسی است؟
بيچه-ئي	او أربايا بيچه-ئي؟	چیدی	آن خرمالوی وحشی را چیدی؟
بيگيغت	تي گبان ٔ جا مي ديل بيگيغت	گرفت	دلم از حرف‌هایت گرفت
بيگيغتي	بيگيغتي چي بؤگؤفتم؟	متوجه شدی	متوجه شدی چه گفتم؟
بؤسر	دؤ ما بسر وا بشم تئران	در میان	دو ماه در میان باید به تهران بروم
بچمسته	أنقد بيجارکار بؤکؤدد أشان ٔ کمر بچمسته دأره	خمیده	آن‌قدر در شالیزارها کار کرده‌اند کمرشان خمیده شده است
بچنگأ دأ	خؤ پؤلانا همه ٔ بچنگأ دأ	از دست داد	تمام پول‌هایش را از دست داد
بچکسته	کارن بچکسته فني کاران ٔ ره	شایسته	کارن برای کارهای فنی شایسته است

بچوک	وحیداً بیدئم بچوک نیشته بۆ	چمباتمه	وحید را دیدم چمباتمه نشسته بود
بکاشته	أ گولانا شارداری بکاشته؟	کاشت	این گل‌ها را شهرداری کاشته است؟
بکشه-ئی	چی بکشه-ئی؟	رسم کردی	چه چیزی رسم کردی؟
بکشه-ئی	أشانا بکشه-ئی چقد آیه؟	وزن کردی	این‌ها را وزن کردی وزنشان چه قدر می‌شود؟
بکفت	زای بکفت تۆ کويا ایسابی؟	افتاد	بچه افتاد تو کجا بودی؟
بکفته راشی	أرا شۆن نوا بکفته راشی-یه	جاده متروکه	از این راه نرو جاده متروکه است
بگردستید	أول أمرأ بگردستید	بازرسی کردند	ابتدا ما را بازرسی کردند
بگشت	نأتم چی مرأ بگشت	نیش زد	نمی‌دانم چه چیزی مرا نیش زد
بگنسته	آغوز بگنسته می سرا	برخورد کرد	گرددو به سرم برخورد کرد
بگیلا کۆن	أ گبانا هایأ بگیلا کۆن	دفن کن	این حرف‌ها را همین‌جا دفن کن
بۆ	تی کار بۆ؟	بود	کار تو بود؟
بۆجۆر	بۆشۆ بۆجۆر	بالا	برو بالا
بۆجۆر اۆتاق	زاکانا بیر بۆجۆر اۆتاق	اتاق بالا	بچه‌ها را به اتاق بالا ببر
بۆخۆس	دئره، بۆشۆ بۆخۆس	بخواب	دیروقت است، برو بخواب
بۆدۆج	تأنی می پرهنا بۆدۆجی؟	بدوز	می‌توانی پیراهنم را بدوزی؟
بۆدۆرۆن	بۆشۆ بۆدۆرۆن	داخل	برو داخل
بۆرۆز	تی فسکا بۆرۆز دان نوا	فاش	رازت را فاش نکن
بۆز	می پا بۆز مرأ در کۆنه	پاشنه پا	پاشنه پایم درد می‌کند
بۆسۆجانه	غذايا همه' بۆسۆجانه	سوزاند	تمام غذا را سوزاند
بۆشۆستم	تی رختانا بۆشۆستم	شستم	لباس‌هایت را شستم
بۆفۆرۆختم	می گۆشی-یا تازگی-یان بۆفۆرۆختم	فروختم	گوشی‌ام را به‌تازگی فروختم
بۆچۆلکسته	أمی باغچه گۆلان بۆچۆلکسته	پژمرده	گل‌های باغچه ما پژمرده شد
بۆک بۆکۆده	ایمرو چی ره بۆک بۆکۆده-ئی؟	اخمو	برای چه امروز اخمو هستی؟
بۆکۆشید	أشان خائید همه' بۆکۆشید	بکشند	این‌ها می‌خواهند همه را بکشند
بۆگروختیم	صابخانه کی بامو أمان بۆگروختیم	فرار کردیم	صاحب‌خانه که آمد ما فرار کردیم
بۆگۆ بیشتاوا	شیمی بۆگۆ بیشتاوا نیشتاوستم	گفتگو	گفتگوی شما را نشنیدم
بۆگۆ مۆگۆ	می دۆماغ خارش کۆنه بۆگۆ مۆگۆیه	غیبت	بینی‌ام می‌خارد غیبت‌ام را می‌کنند

تأتم	چي تأتم بۆكۆنم؟	می توانم	چه می توانم انجام دهم؟
تا به تا	تي جۇرافان چي وأسي تا به تايه؟	لنگه به لنگه	برای چه جورابه‌ایت لنگه به لنگه است؟
تا هسأ	تا هسأ كۆرم كلاچ بازي بۆكۆده-ئي؟	تا به حال	تا حالا كۆرم كلاچ بازي كرده‌اي؟
تاخت	تاختاگیر بخانه	سرعت	به سرعت به خانه برو
تارانه	أن ۛ كرد ۛكاو همه' اۆن ۛ جا تارانه	دور می‌کند	رفتارش همه را از او دور می‌کند
تازه	تازه-چي بۆگۆ	جدید	چیز جدیدی بگو
تازگی-یان	تازگی-یان تي پالانأ تاودأئي شۆند ۛ كله	به تازگی	به تازگی پالانات را جایی که گیاه آفتی زیاد است انداخته‌ای
تاشتن	مي ريشأ تاشتن درم	تراشیدن	دارم ریشم را می‌تراشم
تالان تالان	أ تالان تالاني دۆرۆن پيربۆيم گيرانأ بۆسته	هرج و مرج	در این هرج و مرج بربری هم گران شد
تام	تام بزن	سکوت	ساکت باش
تام	ايچۆر غذا خۆري آدم ۛ تامأ دکفه	هوس	جوری غذا می‌خوری آدم هوس می‌کند
تامتۆمازه	تامتۆمازه نيشته بۆ	بی سر و صدا	بی سر و صدا نشسته بود
تان	كاسپي دريا تان همه-جۆر مائي دره	عمق	در اعماق دریای کاسپین همه‌نوع ماهی وجود دارد
تاوده	آشخال جابه أن ۛ ورجأ نها آشخالانأ تاوده اؤرأ	پرتاب می‌کند	سطل زباله کنارش است زباله‌ها را به آن طرف پرتاب می‌کند
تترج	هأتۆ تترج بنه	پشت سرهم	همین‌طور پشت سر هم بگذار
تجروبه	مي تجروبه گه أ كار آخريس نأره	تجربه	تجربه من می‌گوید این کار نتیجه ندارد
تر ۛ راکه	تر ۛ راکه مرأ دکفته أمي دۆمبال	شاخه نازک	با شاخه نازک ما را دنبال کرد
تر ۛ چسب	تر ۛ چسب بۆشۆ کيتابأ فگير باؤر	فرز	فرز برو کتاب را بگیر بیاور
ترسانه	تي گبان دنه كړأ أمراً ترسانه	می‌ترساند	حرف‌هایت دیگر دارد ما را می‌ترساند
ترکمه	أ رأی چقد ترکمه-يه؟	حرف نشنو	این بچه چه‌قدر حرف نشنو است؟
تس	أنقد بۆخۆرده تسأ بۆسته	ولو شدن بعد از پرخوری	آن‌قدر خورده ولو شده است
تسک ۛ ديل	بۆشۆم مي مأر ۛ خبراگیر تسک ۛ ديل بۆ	دلتنگ	رفتم احوال مادرم را بیرسم دلتنگ بود
تشت	تشتأ اؤسان باؤر	ظرف مسی (با لبه بلند)	ظرف مسی را بردار بیاور

تشتا	مرأ تشتايه	تشنه	تشنه هستم
تفاق	منم نأتم چي تفاق دكفته دأره	اتفاق	من هم نمی دانم چه اتفاقی افتاده است
تفتك	أ تفتك دؤمرتبه بامؤ	مزاحم	این مزاحم دوباره آمد
تمش	گؤلان ٚ تمش مي دسأ جيجا بؤكؤد	خار	خار گل ها دستم را زخم کرد
تنگام	آدمأ ترسأ گیره أ تنگام ٚ كوچه'نأ دؤاره	تنگ و تاریک	آدم می ترسد از این کوچه های تنگ و تاریک عبور کند
ته ره	أ پرهنأ ته ره بیهين	برای خودت	این پیراهن را برای خودت بخر
تهب بسر	أمي أمبارأ جنس دره تهب بسر	لبالب	انبار ما از جنس لبالب است
تي	أن تي كاره؟	تو	این کار تو است؟
تي	من تي مرأ أيم	تو	من با تو می آیم
تيان	بؤشؤ تيانأ بأور	دیگ	برو دیگ را بیاور
تيتالي	زاكان ٚ تيتالي ره كيتاب بخأنيد	سرگرمی	برای سرگرم کردن بچه ها کتاب بخوانید
تيتي	سئب دار تي تي بؤكؤده	شکوفه	درخت سیب شکوفه کرده است
تيج	أ چاقو تيج ني-يه	تيز	این چاقو تیز نیست
تيري پيري	مي چؤمان تيري پيري شه	سیاهی	چشم هایم سیاهی می رود
تيريچ مائي	گيلكان اوزؤن بؤرؤنأ گيدي تيريچ مائي	ازون برون	گیلک ها به ازون برون تیریچ ماهی می گویند
تينتير	هأی مه ره تينتير أمؤئي	عشوه	مدام برایم عشوه می آمد
تلس	مي چؤم تلس بؤكؤد أنقد رايأ فأندرستم	ورم	آن قدر که راه را نگاه کردم چشمم ورم کرد
تشمش	تشمش آدم ٚ دسأ جيجا كؤنه	خار	خار دست آدم را زخمی می کند
تك	بزه مي تكأ كي بيشيم	پلو	به پهلویم زد که برویم
تك دؤد	حسن تك دؤده	خالی بند	حسن خالی بند است
تكام	هأچين تي سرأ تكام دأن نوأ	تكان	بیخودی سرت را تکان نده
تور	پاك تؤرأ بؤسته دأره	دیوانه	به کلی دیوانه شده است
تورتوره	پارچه' همه' تورتؤرأ كؤد	پاره پاره	تمام پارچه را پاره پاره کرد
تؤشك	بؤخؤردي تؤشكأ فيشان	هسته	خوردی هسته را دور بریز

تۆشكە	أمی کار تۆشكە بۆخۆردە	گرە	کار ما گرە خورده است
توقا	من گیلان ۛ توقایم	عاشق	من عاشق گیلان هستم
تۆمان	فئلم تۆمانا بۆسته؟	تمام	فیلم تمام شده است؟
تۆند	خایلی تۆند بۆ	بداخلاق	خیلی بداخلاق بود
تۆند	تۆند بیا	سریع	سریع بیا
تۆنداتۆند	تۆنداتۆند بۆشۆ	با شتاب	با شتاب رفت
تۆنگۆله	ایتا تۆنگۆله بزى	ضربه با سر انگشتان	با سر انگشت یک ضربه بزى
تۆک	کیشکائانا دۆمبالا کۆني اشان ۛ مار ترا تۆک گیره	نوک	جوجه‌ها را دنبال کنی مادرشان تو را نوک می‌گیرد
تۆک	تي تۆک خۆن أمۆن دره	لب	لبات دارد خون می‌آید
تۆکاپره	سجاد و اکبر تۆکاپره' دیبید	جر و بحث	سجاد و اکبر جر و بحث می‌کردند
تۆکه	آب تۆکه کۆنه	چکه	آب چکه می‌کند
تۆکه	ایتا تۆکه آب مرأ فادن	اندک	یک کم آب به من بده
جا	نادر ۛ جا فگيفتم	از	از نادر گرفتم
جا	کي جا بامۆ دأري؟	از جانب	از جانب چه کسی آمده‌ای؟
جا	تو نقی جا بیا	به جای	تو به جای نقی بیا
جۆر	تي وسيلهن کايينت ۛ جۆر نهأ	بالا	وسایلات بالای کابینت است
جابجا	تا انا بۆگۆفتيم جابجا بۆشۆ	سریع	تا به او گفتیم سریع رفت
جابه	پرتخالانا دیچین جابه دۆرۆن	جعبه	پرتقال‌ها را داخل جعبه بچین
جایگا	گیلان تالش و گیلک ۛ جایگاه	جایگاه	گیلان جایگاه گیلک و تالش است
جخترا دأ	هرچي انا بۆگۆفته=بۆما جخترا دأ	فراموش کرد	هر چه به او گفته بودم را فراموش کرد
جرگه	أمی جرگه سي تا آدم-نفر دأره	گروه	گروه ما سی نفر عضو دارد
جزنه	کرا خۆرا جزنه أمی جرگه دۆرۆن	جا می‌کند	دارد خودش را درون گروه ما جا می‌کند
جغله	مي جغله هف ما دأره	نوزاد	نوزاد من هفت ماه‌اش است
جمجه	أ زأی دئه کرا أمرا جمجه	به ستوه می‌آورد	این بچه دیگر دارد ما را به ستوه می‌آورد
جندره	او زناى کيسه أمرا جندره؟	با خشم نگاه می‌کند	آن زن کیست دارد با خشم به ما نگاه می‌کند؟

جنگستن دریم	شبانډ ۶ رۆز کړا جنگستن دریم	داریم می جنگیم	شب و روز در حال جنگیدن هستیم
جه غرز	جه غرز نیما همه بآئید بۆدۆرۆن	به غیر از	به غیر از نیما همه داخل شوید
جه مآر باورده	أشان جه مآر باورده پاچ بید	مادرزاد	این‌ها مادرزاد کوتاه‌قد بودند
جيجا	مي دس همه جيجا بۆبۇ	زخم	تمام دستم زخم شده است
جيجاماما	خۆ وسيله‌ئا جيجاماما کۆدن دره	پنهان کردن	دارد وسیله‌هایش را پنهان می‌کند
جير	سؤخته جير پلا ننا	زیر	زیر ته دیگ پلو نیست
جیلیسکستیم	ورف ۶ سرأ شۆن دیبیم ها ایوار جیلیسکستیم	سُر خوردیم	روی برف در حال راه رفتن بودیم ناگهان سُر خوردیم
جیمیره	هر کي شاد نه أن ۶ دیل جیمیره	افسرده می‌شود	هر کس شاد نباشد دلش افسرده می‌شود
جیویشت	هأتؤ امرأ بیده جیویشت	در رفت	همین‌که ما را دید در رفت
جیویشت	مي بال جیویشت	در رفت (اعضای بدن)	دستم در رفت
جکشه	بۆزۆر خأستي مي جا گب جکشه	حرف بکشد	به اجبار می‌خواست از من حرف بکشد
جکشه	خؤرا جکشه	کنار می‌کشد	خودش را کنار کشید
جکفت	مي دهنأ آب جکفت	آب افتاد	دهنم آب افتاد
جۆخۆسانه	خۆ پۆلانا فرش ۶ جير جۆخۆسانه	پنهان کرد	پول‌هایش را زیر فرش پنهان کرد
جۆخۆفت	بۆشؤ دار ۶ پۆشت جۆخۆفت	پنهان شد	رفت پشت درخت پنهان شد
جۆدیکي	هؤلأ بؤستم مرأ جۆدیکي بیگيفت	لکنت زبان	هول شدم لکنت زبان گرفتم
جؤرا بید	زاكان کس کسه مرأ زؤد جؤرا بید	خو می‌گیرند	بچه‌ها زود با هم خو می‌گیرند
جۆفت	درأ جۆفتأ کۆن	جفت	در را جفت کن
جۆل	تي سؤرخ ۶ جؤلأ قۆربان	لپ	به قربان لپ قرمزت
جؤلؤ	بۆشؤ جؤلؤ	جلو	جلو برو
جؤلف	کاسپي دريا جؤلفه	عمیق	دریای کاسپین عمیق است
جۆمجۆمه	مرأ جۆمجۆمه اؤساد	دلشوره	دلشوره گرفتم
جۆکۆن	أ درزنا مه ره نخ جۆکۆن	سوزن را نخ کن	این سوزن را برای من نخ کن
حأیوان	حأیوانانا سربسر نهأن نؤا	حیوان	حیوان‌ها را آزار و اذیت نکن
حئیقت	حئیقت گي؟	بدون شوخی	بدون شوخی می‌گویی؟
حق ۶ سآی	تي حق ۶ سآیا بۆکۆن آخربسر چأکۆده به	تلاش	تلاشت را انجام بده سرانجام درست

خالي	اؤنقد كار بۆكۆدم خالي بيس تۆمۆن مرأ فادأ	فقط	آن قدر كار كردم فقط بيست تومان به من داد	می شود
خاندن	کيتاب خاندن درم	مطالعه	کتاب مطالعه می کنم	
خايه	کي خايه بايه؟	می خواهد	چه کسی می خواهد بيايد؟	
خۆرم	علي خۆرم زأكه	خوب	علی بچه خوبی است	
خۆرنه	أنقد خۆرنه كۆني کي خۆفتن نشأ	خروپف	آن قدر خروپف می کنی که نمی شود خوابید	
خۆره	خۆره بامؤ	خودش	خودش آمد	
خۆره خۆره	مي كيف ۋ بند خۆره خۆره بۆرسفت	خود به خود	بند كيفم خود به خود پاره شد	
خۆشگيل	أ گۆل چندر خۆشگيله	زيبا	این گل چه قدر زیباست	
خاج	ايتأ خاج هيئدانه مرأ فادن	برشی از چیزی	یک برش هندوانه به من بده	
خاخۆر	مي خاخۆر ۋ مرأ بۆشۆئيم رستۆران	خواهر	با خواهرم به رستوران رفتیم	
خاخۆرزا	خاخۆرزا مي شين دانشجويه	خواهرزاده	خواهرزاده من دانشجو است	
خاش	أ مائي خاش زياد دأره	استخوان	این ماهی استخوان زیاد دارد	
خاص ۋ بخت	حسۆد ۋ آدم خاص ۋ بخت نيبه	خوش بخت	آدم حسود خوش بخت نمی شود	
خاطر	مرأ خاطر نايه	ياد	يادم نمی آيد	
خاطرخا	أشان دۆتا خاطرخائي دأشتيد	عاشق	این دو نفر عاشق هم بودند	
خال	بپا خالانا نشکني	شاخه	مواظب باش شاخه ها را نشکني	
خاليواش	خاليواش ۋ مرأ درار چأكۆنيدي	پونه	با پونه نمک سبز درست می کنند	
خبرأتر	چي خبرأتر؟	خبر احوال	چه خبر احوال؟	
خبرأگير	مؤسن ديرو بامؤبو تي خبرأگير	سراغ گرفتن	محسن ديروز آمده بود و سراغ تو را می گرفت	
خرابگي	دۆمرتبه خرابگي بۆكۆدي؟	خراب کاری	دوباره خراب کاری کردی؟	
خرت ۋ خشال	او خرت ۋ خشالانا فيشان	وسایل بی ارزش	آن وسایل بی ارزش را دور بپانداز	
خسته	تۆرفانا خسته بکأشتي	متراکم	تربها را متراکم کاشتی	
خفت	مرأ خفتأ گيره	چندش	چندش ام می شود	
خفت	دئه مي خفت بسر أمۆن دره	تحمل	دیگر دارد تحمل ام تمام می شود	

خفتي	خفتي آدمه	کم تحمل	آدم کم تحملی است
خفيانگي	خو کارانا خفيانگي کونه	پنهانی	کارهایش را مخفیانه انجام می‌دهد
خړک	أمي بجاناً خړکا کوده	شپشک برنج	برنج‌های ما را شپشک زده است
خکاره	ایتا پيله خکاره بيهين	ماهی‌تابه	یک ماهی‌تابه بزرگ بخر
خو	هرکي خو ماشین ۛ مرأ بآيه	خودش	هرکس با ماشین خودش بیاید
خوج	خوج خوري؟	گلابی وحشی	گلابی وحشی می‌خوری؟
خورائنن	زاکا دوا خورائنن درم	خوراندن	به بچه دارو می‌خورانم
خوس	نأمم چي ره ايمرو خووس کونمه	سرفه	نمی‌دانم برای چه امروز سرفه می‌کنم
خوسانه	مهين کرا خو زاکا خوسانه	می‌ خواباند	مهین دارد بچه‌اش را می‌ خواباند
خوسه	زاک ۛ ره لالا ئي بيگي زوتر خوسه	می‌ خوابد	برای بچه لالایی بگویی زودتر می‌ خوابد
خوشأدم	أيا بيا ترا خوشأدم	بیوسم	این‌جا بیا تو را بیوسم
خوشانه	أمان أشانأ دعوت نيگيفته بيم، خوشانه بامؤبيد	به میل خودشان	ما آن‌ها را دعوت نکرده بودیم، به میل خودشان آمده بودند
خوشک	سلان همه خوشکا بؤستده	خشک	آبگیرها همه خشک شده‌اند
خوله	نأئم چي بؤشو مي گوش ۛ خوله دؤرون	سوراخ	نمی‌دانم چه چیزی داخل سوراخ گوشم رفته است
خولي	خولي-يانأ بيچه-ئي؟	گوجه‌سبز	گوجه‌سبزها را چيدي؟
خومه	حججي أمي هره سر خومه بنا	لانه	پرستو بالای ایوان خانه ما لانه گذاشته است
خون ديمير	مي پا انگؤشت خون ديمير بؤبؤسته	خون مرده	انگشت پای من خون مرده شده است
خوچک	أ أشتالو خوچک ني-يه	هسته‌جدا	این هلو هسته‌جدا نیست
دان درم	گولانا آب دان درم	دارم می‌دهم	دارم به گل‌ها آب می‌دهم
دأني	دأني تي برار کؤيا ايسأ؟	اطلاع داری	اطلاع داری برادرت کجا است؟
دؤجين	ته ره دؤجين بؤکؤن	انتخاب	خودت انتخاب کن
دؤر ۛ شر	اينفر کرا دؤر ۛ شر ۛ جا آيه	دور دست	یک نفر دارد از دور دست می‌آید
دؤرسفت	أمي زيبيل ۛ تان دؤرسفت	پاره شد	کف زنبیل ما پاره شد
دؤوانئن	صوب تا هسأ أمرأ دؤوانئن درد	دواندن	از صبح تا حالا دارند ما را می‌دوانند
دؤوستن	کرا دؤوم	دویدن	دارم می‌دوم

دۆككۆ	دۆككۆ بۆخورد	تعجب	تعجب کردم
دئر	مي مڈرسه دئرا بۇ	دير	مدرسه‌ام دير شد
دئن	چي دئن دري؟	ديدن	داري چه مي بيني؟
دئه	ايتا دئه نان مرا فادن	ديگر	يك نان ديگر به من بده
دئه	من دئه بازي نۆكۆنم	ديگر	من ديگر بازي نمي كنم
داب	آن تازه دابه؟	روش	اين روش جديد است؟
دار	خۆشك دار هيمه ره خۇبه	درخت	درخت خشك براي هيضم خوب است
دار	أ دارانا كي واوه؟	درخت	اين درخت‌ها را چه كسي بريد؟
داشت ۶ دارائي	بعضي-يان ۶ داشت ۶ دارائي-يا ايشماردن نشأ	ثروت	ثروت بعضي‌ها را نمي شود شمرد
داغۆله باز	تۆ داغۆله بازي	جر زن	تو جر زني
داميشك	داميشك ويشترا امرا سر زئي	قبلن	قبلن بيشتر به ما سر مي زدي
دباختيم	ايمرو بازي-يا دباختيم	باختيم	امروز بازي را باختيم
دتاوسته	ايمرو آفتاب كؤرا دتاوسته ارا بامؤئي؟	تايبید	امروز آفتاب از کدام طرف تابيده اين طرف آمده‌اي؟
دخشارده	امرا دخشارده ديفارا	فشار داد	دارد ما را به ديوار فشار داد
دراز ۶ راشي	ايتا دراز ۶ راشي-يا دوارستيم	جاده بلند	از يك جاده بلند عبور كرديم
درازه	درازه بدن	ادامه	ادامه بده
دريند	كارا دريند نۆبۆ	علاقمند	به كار علاقمند نبود
درچك	او درچكا واكۆن	پنجره	آن پنجره را باز كن
درده	امرا درده دان نوا نتائي بۆگۆ نتانم	دق	ما را دق نده اگر نمي تواني بگو نمي توانم
درزن	بۆشۆ او درزنا مه ره باور	سوزن	برو آن سوزن را براي من بياور
دره	أ خۆم ۶ مئن چي دره؟	هست	داخل اين خم چه هست؟
درياگۆش	بۆشۆبيم كاسپي دريا درياگۆش اوچينيم	صدف	رفته بوديم درياي كاسپين صدف جمع كنيم
دس اوکۆف	تي قۆلنجا بيگيفتم ايچي دس اوکۆف مرا فادن	مزد دست	قولنجات را گرفتم يك چيز به عنوان مزد دست به من بده

دس بازار	أمرأ دس-بازارأ گيفتي؟	مسخره کردن	ما را مسخره می‌کنی؟
دس بکشه	پيچأ بیده نتأنه كوُترأ بيگیره دس بکشه	بی‌خیال شد	گره دید نمی‌تواند کبوتر را بگیرد بی‌خیال شد
دس فآرس	ميقراض مرأ دس-فآرس ني-يه	در دسترس	قیچی در دسترس من نیست
دس پرا گيفتن	أمرأ دس پرا گيفتي؟	مسخره کردن	ما را مسخره می‌کنی؟
دس ٲ تان	مي دس ٲ تان مرأ خارش كوُنه	کف دست	کف دستم می‌خارد
دساموُجه	أ پيچأ دساموُجه	دست آموز است	این گره دست‌آموز است
دسانئن	بجأ دسانئن درم پلا بنم	خیساندن	دارم برنج را خیس می‌کنم پلو بگذارم
دسنماز	مي مار بوشوُ دسنماز بيگیره	وضو	مادرم رفته وضو بگیرد
دسکلا	هوُتوُ دسکلا زئيد أمون ديبید	کف زدن	همان‌طور داشتند کف می‌زدند و می‌آمدند
دشان	زاکأ پوتوُ دشان	پوشان	روی بچه را با پتو بپوشان
دفرار	تراُ دفرار پوشتي-ياُ	تکیه بده	به پشتی تکیه بده
دله	آغوُزانأ بشکنه-ئي پوُستانأ ايور بنه دله'	مغز میانی	گردوها را شکستی پوست‌ها را یک طرف بگذار مغزها را یک طرف
دم بتو	جه اوُ وخته تراُ بشناختم دم بتو بي	تودار	از آن موقع که تو را شناختم تودار بودی
دم بوکوده	هوا دم بوکوده	شرجی	هوا شرجی است
دمختن	گیل دمختن دري؟	لگد کردن	داری گل لگد می‌کنی؟
دمق	أمرأ دمقاُ کوُد	خیط	ما را خیط کرد
دوا	مي دوانانأ بأور بوُخورم	دارو	داروهایم را بیاور بخورم
دیرو	هرچي خأستيم دیروُ بيهئم	دیروز	هرچه احتیاج داشتم دیروز خریدم
دیفار	خأيم خانه دوُراُ دیفار بوکونم	دیوار	می‌خواهم دور خانه را دیوار کنم
دیل	مي دیل ته ره تنگاُ بوُسته	دل	دل‌م برای‌ت تنگ شده است
دیلاُ گيفتن	أ تونگ تي دیلاُ بيگیره؟	پسندیدن	این دستبند را پسندیدی؟
دیم	تي دیمأ بوُشور	صورت	صورت‌ت را بشور
دیمه	هاُچينه گبانأ دیمه بنه	کنار	حرف‌های بیهوده را کنار بگذار
دیمیریدی	هرسال دانئي چن نفر کاسپي دريا میان دیمیریدی؟	غرق می‌شوند	می‌دانی هر سال چند نفر داخل دریای کاسپین غرق می‌شوند؟

دیمیشته	نۆکونه پېچا امرأ دیمیشته	ادرار کرد	نکند گربه به ما ادرار کرده است
دیني-یه	نیما حیساب ځ دۆرون پۆل دیني-یه	نیست	داخل حساب نیما پول نیست
دیویست	دیویست هیزار تۆمۆن دئه پۆل ني-یه	دویست	دویست هزار تومان دیگر پولی نیست
دیچئن	مریم کابینتا دیچئن دره	مرتب کردن	مریم دارد کابینت را مرتب می‌کند
دوارستم	دیرو شیمی کوچه دوارستم	عبور کردم	دیروز از کوچه شما عبور کردم
دوارسته	دوارسته-یا وا بدن	گذشته	گذشته را رها کن
دوسته	ایرو ا دوسته دران وابه	بسته	یک روز این درهای بسته باز می‌شود
دۆد	کیتابا دۆد بیا آیا	ببند	کتاب را ببند این‌جا بیا
دۆد وَاود	چی-یا دۆد وَاود کۆدن دري؟	بسته‌بندی	چه چیزی را داری بسته‌بندی می‌کنی؟
دۆل	های دۆل دائي	طفره	همه‌اش طفره می‌رفت
دکش	می پتر خاستی مرأ دکشا ده	سیلی	پدرم می‌خواست به من سیلی بزند
دکش	او لافندا دکش	محکم کن	آن طناب را محکم کن
دگرا	چی ره دگرا خوري؟	تلوتلو	برای چه تلوتلو می‌خوری؟
دوتا	دوتا اشتالو مرأ فادن	دو عدد	دو عدد هلو به من بده
دوجا بوگوئي	دوجا بوگوئي خورم کار ني-یه	خبرچینی	خبرچینی کار خوبی نیست
دوجول دوجول	دوجول دوجول خوردن دره	دو لی	دولپی دارد می‌خورد
دوخادن	کی مرأ دوخاده؟	صدا کردن	چه کسی من را صدا زد؟
دوروس	شومان دوروس فرمائيدي	درست	شما درست می‌فرمایید
دوروسته	أنا هاتو دوروسته ببر أن ځا سر بڼه	کامل	این را همین‌طور کامل ببر سر جایش بگذار
دورون	خو اوتاق ځ دورون ایسا	داخل	داخل اتاقش است
دوم	لانتی خو دوما گرکه بوکود	دم	مار دماش را به دور خودش حلقه زد
دوماغ	می دوماغ خارش کونه	بینی	بینی‌ام می‌خارد
دومبالسر	او ری کیسه امی دومبالسر أمۆن دره	پشت سر	آن پسر کیست دارد پشت سر ما می‌آید
دومرتبه	دومرتبه واگردم بخانه	دوباره	دوباره به منزل برمی‌گردم
دونبو	پینیر جا میان پینیر دونبو	نبود	پنیر داخل ظرف پنیر نبود
دونیا	ا زاکان دونیا یا چاکونیدی	جهان	این بچه‌ها جهان را می‌سازند

دوواره	دوواره بۆگۆ	دوباره	دوباره بگو
دۆچكان	أشانا چسب ۛ چۆ مرأ دۆچكان	بچسبان	این‌ها را با چسب چوب بچسبان
دۆكان	مأمد ۛ أمرأ بۆشۆ دۆكان	مغازه	با محمد به مغازه برو
دۆكتۆر	خأيم بشم دۆكتۆر	دكتر	می‌خواهم به دكتر بروم
دۆكۆد	آسيه خۆ كافشينا دۆكۆد؟	پوشيد	آسيه كاپشن‌اش را پوشيد؟
دۆكۆش	او لامبأ دۆكۆش	خاموش كن	آن لامپ را خاموش كن
دۆكۆن	ته ره غذا دۆكۆن	بريز	برای خودت غذا بريز
رئك	او رئا بیده-ئي؟	پسر	آن پسر را ديدی؟
رات	أن ۛ مۆ راته	موی صاف	موی او صاف است
راد ۛ وار	رادوارانأ وأورس	رهگذر	از رهگذرها بپرس
راستا كۆن	أ جابه'نا راستاكۆن بنه اؤرأ	بلند كن	این جعبه‌ها را بلند كن آن‌طرف بگذار
راشي	ها راشي-يا بۆشۆ	جاده	همین جاده را برو
رافا	تي رافا ايشم	منتظر	منتظر تو می‌مانم
رج	أشانا به رجأ كۆن	ردیف	این‌ها را به ردیف كن
رخشن	أمرأ رخشنا گيفتي؟	مسخره	ما را مسخره می‌كنی؟
رغايب	ايشمب رغايب-يه	اولین شب جمعه ماه رجب	امشب اولین شب جمعه ماه رجب است
ره	أمه ره چي بأوردي؟	برای	برای ما چه آوردی؟
ريفئقان	مي ريفئقان ۛ مرأ شۆن درم بيرون	دوستان	دارم با دوستانم به بیرون می‌روم
رچ	ها رچأ بيگير بۆشۆ	ردپا	همین ردپا را بگیر برو
رۆز	ايروژ أيم ترأ دينم	روز	يك روز می‌آيم تو را می‌بينم
زئن	زاكانأ نوأسي زئن	زدن	بچه‌ها را نبايد زد
زاقۆت	زاقۆته	بسيار ترش	بسيار ترش است
زاله	أمي زاله بتركست	زهله	زهله‌مان تركيد
زاما	تي زاما كؤيا كار كۆنه؟	داماد	داماد تو كجا كار می‌كند؟
زاكان	أمي زاكان دنه پيله' بؤستد	بچه‌ها	بچه‌های ما ديگر بزرگ شدند
زرخ	زرخأ بؤسته خۆردن نشأ	تلخ	تلخ شده است نمی‌شود خورد
زرخ	مي پئر ديرۆ خأيلي زرخ بۆ	عصباني	پدرم ديروز بسيار عصبانی بود

زن برار	تي زن برار أمي أمراً آيه	برادر زن	برادر زنت با ما می آید
زن خاخۆر	مي زن خاخۆر ايران نئسأ	خواهرزن	خواهرزنم ايران نيست
زن خاخۆرزا	تي زن خاخۆرزايا بیدئم	خواهرزاده زن	خوارزاده زنت را دیدم
زن مآر	مي زن مآر بۆشؤ خۆ خاخۆر خانە	مادرزن	مادرزنم به خانه خواهرش رفته است
زن پئّر	مي زن پئّر خانە هأ كۆچه دۆرۆنه	پدرزن	خانه پدرزنم داخل همین كوچه است
زنأی	أ زنأی دئه كيسه؟	زن	این زن ديگر كيست؟
زنجيل	ايمسال محرم ره وا ايتأ زنجيل بيهينم	زنجير	برای محرم امسال بايد يك زنجير بخرم
زنخازي	مي برار ره بۆشؤئيم زنخازي	خواستگاری	برای برادرم به خواستگاری رفتيم
زهار	ايوار ايوار نوأ تام زنن، وا زهار كۆدن	فرياد	گاهی اوقات نبايد سكوت كرد، بايد فرياد زد
زواله	أسأ زواله خاب مؤقه-يه	بعدازظهر تابستان	اکنون وقت خواب بعدازظهر تابستان است
زوان	گيلكي زوانه لاجه ني-يه	زبان	گيلکی زبان است لهجه نيست
زيويستن	أن دئه چۆجۆر زيويستنه؟	زندگی کردن	این ديگر چه نوع زندگي كردن است؟
سئخ	سئخانا كؤيا بنأئي؟	سيخ	سيخها را كجا گذاشتی؟
ساج	تي ساجأ چاكۆن	زلف	زلفات را درست كن
ساق	أمي ناجه أن كي هميشك ساق بيبید	سلامتی	آرزوی ما این است كه هميشه سلامت باشيد
سامان	كؤ سامان شؤن دريم؟	جا، مكان	به كجا می رويم؟
سانچؤ	جه وس هوا سرده سانچؤ زنن دريم	سینه پهلوی	از بس هوا سرد است داريم سينه پهلوی می كنيم
سخت	همه-تا كاران سخته	دشوار	تمام كارها دشوار است
سختي أمؤن	مرأ سختي آيه بشم بيرون	تنبلی	تنبلی ام می شود بيرون بروم
سر	تي وسيلهنا بنه ميز سر	روی	وسايلات را روی ميز بگذار
سر	تۆ كي سر ايسي؟	طرفدار	تو طرفدار چه کسی هستی؟
سر كۆره	مي سر كۆره مرأ در كۆنه	شقيقه	شقيقه ام درد می كند
سرأ جيری	أ سرأ جيری-يا وا دؤايريم	شيب	از اين شيب بايد عبور كنيم
سرأ دن	مي سفارشانا سرأ دن بأيه	ارسال كن	سفارش هايم را ارسال كن بيايد

سرأ دن	او پيچأ زاكأ سرأدن	رها كن	آن بچه گربه را رها كن
سراكوئأ	كيئابأ سراكوئأ بيگيغتي	برعكس	كتاب را برعكس گرتي
سربس	تب سربسأ بوگو	منبع	منبعات را بگو
سربسر	مرأ سربسر نهأن نوأ	اذيت	من را اذيت نكن
سربسر	هوئو سربسر بنه	روي هم	همان طور روي هم بگذار
سرجاكش	بوئو سرجاكش بينيشته	صدر مجلس	رفت در صدر مجلس نشست
سردّ وا	سردّ وا دمه	باد سرد	باد سرد مي دمد
سردي	بوئو سردي-يا باور	نردبان	برو نردبان را بياور
سرسؤم	سرسؤم كي بكفتي بزبن ترأ حالي-يه	با سر افتادن	با سر كه افتادی بعد متوجه مي شوي
سرفوكو	هأى أمراً سرفوكو زنه	سرکوفت	مدام به ما سرکوفت مي زند
سرگمجي	زأكأن سرگمجي ره، أشانه كيتاب بخأنيد	سرگرم کردن	برای سرگرم کردن بچه ها، برای آن ها كتاب بخوانيد
سس	تي پلا چي ره سسه؟	بي نمك	برای چه پلوي تو بي نمك است؟
سفیان	سفیان بوكدوم	ترس بسیار	بسیار ترسيدم
سلامال	مي سلاماله	هم سن	هم سن من است
سه لنگه	او سه لنگه-يا باور	سه پايه	آن سه پايه را بياور
سيا	مي سيا تو مانأ نيده-ئي؟	سياه	شلوار سياه من را نديدي؟
سيبيشكا	سيبيشكا خوري؟	تخمه آفتابگردان	تخمه آفتابگردان مي خوري؟
سيفيد	او سيفيدّ كفشأ خأيم	سفيد	آن كفش سفيد را مي خواهم
سيوا	أشانأ سيوا بنه	جدا	اين ها را جدا بگذار
سبج	ترأ سبجأ كوده؟	شپش	ترأ شپش كرده است؟
سند	تي سند چقده مگه؟	سن	مگر سنات چه قدر است؟
سودا	خليل بوئو بازار سودا بوكونه	معامله	خليل به بازار رفت تا معامله كند
سك	سكان پيچانأن وأسي لاب كوديد	سگ	سگ ها به خاطر گربه ها پارس مي كردند
سو	بوخاري سو زياده	شعله	شعله بخاري زياد است
سو	مي چوم دنه سو نوكونه	روشنايي	چشمم ديگر روشنايي ندارد
سوؤول	ترأ سوؤولأ كوده مگه؟	كك	مگر كك داري؟
سوؤوك	أ كفش چندر سوؤوكه	سبك	اين كفش چه قدر سبك است

سۆج	مي گۆلي مرأ سۆج كۆنه	سوزش	گلويم مي سوزد
سۆج	هوا سۆج دأره	سوز	هوا سوز دارد
سۆرخ	أ سۆرخؑ پرهنا دۆكۆن	قرمز	اين پيراهن قرمز را بپوش
سۆستي	سۆستي كۆدن نوأ	تنبلی	تنبلی نكن
سۆفته	تا هسأ سۆفته نۆكۆديم	دشت	تا حالا دشت نكرديم
سۆفره	سۆفره بۆشؤستم	سفره	سفره را شستم
سۆمپالان	كابينتؑ جا سۆمپالانأ مرأ فأدن	آبكش	از داخل كابينت آبكش را به من بده
سۆك	سردى-يا سۆك بني كفه	سيخكى	نردبان را سيخكى بگذارى مي افتد
سۆكۆله	سۆكۆله كۆكۆره كۆ وناله آدم بۆخۆسه	خروس	قوقولى قوقو خروس اجازه نمى دهد آدم بخوابد
شأ	چي شأ كۆدن؟	مى شود	چه مى شود كرد؟
شؤت	او شؤتأ مرأ فأدن	فرچه	آن فرچه را به من بده
شؤن	شؤنؑ مؤفه مرأ دۆخان	رفتن	هنگام رفتن صدايم كن
شؤن أمؤن	أمي شؤن أمؤن خۆ جا سر مأنه	رفت و آمد	رفت و آمد ما برقرار مى ماند
شال	شال دؤتا أمي كركانأ ببرد	شغال	شغال دو عدد از مرغهاى ما را برد
شب	شب دكفته	شب	شب شده
شباندرۆز	عأيدؑ ره شباند رۆز بيداريم	شب و روز	براى عيد شب و روز بيدار هستيم
شل	چي ره شل شلكأ را شي؟	لنگ	براى چه لنگان لنگان راه مى روى؟
شلار	هاى خۆ گبأ شلار دأئي	كش دادن	مدام حرف اش را كش مى داد
شلله	مي پلا شلله بؤبؤ	خمير شدن پلو	پلوى من خمير شد
شه	أيا چقد گرمه، شه بزه	عرق ريز	اين جا چه قدر گرم است، عرق ريز زدم
شواله	تش شواله كشه	شعله	آتش شعله مى كشد
شيب	شيب بزن	سوت	سوت بزن
شيش	أمان شيش نفر بيم	شش	ما شش نفر بوديم
شيمي	اوى سفر أمان بامؤئيم أى سفر شيمي نؤبه-يه	شما	دفعه پيش ما آمديم اين بار نوبت شماست
شكمدار	شكمدارؑ زناكانأ مأنه	حامله	مانند زن هاى حامله است
شكمدار	شكمدارؑ زناكانأ مأنه	آبستن	مانند زن هاى آبستن است

شوتور	ها پيلي شوتور	شتر	شتر به اين بزرگي
شوروم	شوروم بيگيفته	مه	مه گرفته است
شوروم	شوروم بيگيفته	مه	مه گرفته است
شوماره	سيروس قايقران ^۲ شوماره 9 بو	شماره	شماره سيروس قايقران 9 بود
شومان	شومان بيشيد	شما	شما برويد
صوب	من صوبان زود شم کار ^۲ سر	صبح	من صبحها زود به سر کار می‌روم
صبر	صبر بزه	عطسه	عطسه کرد
صفه	مي اينستا صفه-يا داري؟	صفحه	صفحه اينستاگرام من را داری؟
صوندوق	صوندوق ^۲ دورون بنام	صندوق	داخل صندوق گذاشتم
عأيديني	ايمسال كورونا وأسې عأيديني نأريم	عيد دیدنی	امسال به خاطر کرونا عيد دیدنی نداريم
عأينك	مي عأينكا نیده-ئي؟	عينک	عينک من را نديدی؟
عار و مور	أن ^۲ عار و مور بشکفته	غرور	غرورش شکست
عارناموس	أمي مرأ عارناموسي دأره	رودربايستی	با ما رودربايستی دارد
عسکي	کي عسکي بزه؟	عطسه	چه کسی عطسه کرد؟
عم پسرزا	تي عم پسر زأكه؟	بچه پسرعمه	بچه پسرعمهات است؟
عمجان	ديرو بوشوم مي عمجان ^۲ خانه	عمه	ديروز به خانه عمهام رفتم
عمجان دؤختر	فردأ مي عمجان دؤختر ^۲ خانه ايسائيم	دخترعمه	فردا خانه دخترعمهام هستيم
عمجان پسر	مي عمجان پسر رشت ايسأ	پسرعمه	پسرعمهام در رشت است
عنقص	أن ^۲ کاران عنقص ني-يه	از روی عمد	کارهايش از روی عمد نيست
عوض	أن همه پؤل فادأئي اؤن ^۲ عوض چي فأكيفتي؟	به جای	اين همه پول دادی به جای آن چه گرفتی؟
عوض دکش	أمي پرهنانأ عوض دکش بؤكوديم	معاوضه	پيراهن‌هايمان را معاوضه كرديم
عيلاج	حسودي-يا هيچ عيلاج ني-يه	مداوا	حسادت اصلن مداوا نمی‌شود
عيلاه	ايتأ دئه عيلاه ^۲ كون	اضافه	يکی ديگر اضافه کن
غورصه	غورصه خوردن نوأ	غصه	غصه نخور
فأدا	ترأ چي فادأ؟	داد	به تو چه داد؟
فأده	تي نظر أمي پؤلا فأده؟	می‌دهد	به نظرت پول ما را می‌دهد؟
فأرسه	شانس بأوردم ماسو مرأ فأرسه	کمک کرد	شانس آوردم ماسو به کمک من آمد

فأَمَسْتَن	أ مؤَضُو فأَمَسْتَن أُنَقْد سَخْتَه؟	فهمیدن	فهمیدن این موضوع این قدر سخت است؟
فأَنْدَر	مراً فأَنْدَر	نگاه کن	به من نگاه کن
فأكْش	أ لافندأ فأكْش	بکش	این طناب را بکش
فأكْش	دْه مي کله فأكْش نأره	کشش	ذهنم دیگر کشش ندارد
فأكْش	من گم وا بدن های فأكْش دأَن دره	ادامه	من می گویم بس کن مدام دارد ادامه می دهد
فؤَقَا	آهینأ فؤَقَا گیل ۛ دؤَرُون	فرو کن	آهن را در گل فرو کن
فئَلَم	أ فئَلَمأ بیده-بی؟	فیلم	این فیلم را دیده بودی؟
فَادَار	بؤشؤ تي زاکأ فَادَار	سرپا بگیر	برو بچه ات را سرپا بگیر
فَارَسَانَه	بؤشؤ مأمداً فَارَسَانَه	رساند	رفت محمد را برساند
فَاش	فَاش دأَن دره	فحش	دارد فحش می دهد
فَال	أ پرهَن ته ره فاله	گشاد	این پیراهن برای تو گشاد است
فَانچِمَسْت	هرچي بؤگؤفتم فچم ميز ۛ سرأ بيگير، فأنچمست	خم نشد	هر چه قدر گفتم خم شو سر ميز را بگیر، خم نشد
فَاكْشِيم	ببأ أ ميزأ فأكْشِيم ببريم اؤرأ	بکشیم	بیا این ميز را بکشیم ببریم آن طرف
فَتَرَات	أشان دْه فترات کاشتن دريد	بیداد	این ها دیگر دارند بیداد می کنند
فَتَه کؤَدَن	دْه أَمراً فته کؤَدَن دره	به تنگ آوردن	دیگر دارد ما را به تنگ می آورد
فَجَه	أبأ چي فجه؟	ریخته	این جا چه ریخته است؟
فَرخ	أَن اؤَن ۛ مرأ فرخ کؤَنه	تفاوت	این با آن تفاوت دارد
فَسْفَالَه	چأئي فسفالَه' فيشان	تقاله	تقاله چای را دور بریز
فَسْک	مي فسكأ بؤرؤز ندي	راز	راز من را فاش نکنی
فَفَه	فَفَه خؤري؟	جگر سفید	جگر سفید می خوری؟
فَلَنگِي	چي ره فلنگي؟	می لنگی	برای چه می لنگی؟
فَلْگَان	سؤفره فلگان	بتکان	سفره را بتکان
فِيْت	أَمراً فيت دأَن دره	تحریک	دارد ما را تحریک می کند
فِيْت	کي ترأ فيت بدأ؟	تحریک	چه کسی تو را تحریک کرد؟
فِيرِينِي	فِيرِينِي خؤري؟	فرنی	فرنی می خوری؟

فیشادن	أشان فیشادني-ئيد	دور ريختن	اين ها دور ريختنى هستند
فيللي	فيللي تاودن خيابان ۛ دۆرۆن خۇرم كار ني-يه	آب دهان	آب دهان انداختن در خيابان كار خوبى نيست
فيللي	فيللي تاودا	آب دهان	آب دهان انداخت
فينگي	چي ره فينگي-يان ۛ مأنستن گب زني؟	تو دماغى	براى چه مانند تو دماغى ها حرف مى زنى؟
فيچال	فيچال أن ۛ آبا بياگير	بچلان	بچلان آبش را بگير
فك	فك باورده	بدبيارى	بدبيارى آورد
فگيفتم	ايمرو حقوق فگيفتم	گرفتم	امروز حقوق گرفتم
فو	فو بزى سردا به بزى بؤخۆر	فوت	فوت كن سرد شود بعد بخور
فؤبرده	تا كيكأ باورديم فؤبرده	بلعيد	به محض اين كه كيك را آوريم بلعيد
فؤتۆركسته	شال أمي كرکانا فؤتۆركسته	حمله كرد	شغال به مرغهاى ما حمله كرد
فؤداشته	كي بؤ فؤداشته؟	شليك كرد	چه كسى بود شليك كرد؟
فؤرانه	أن ۛ كاران همه ۛ فؤرانه	دور مى كند	كارهاى او همه را دور مى كند
فؤندۇق	چنتا فؤندۇق بيجه-ئي؟	فندق	چند عدد فندق چيدى؟
فؤچين	تي چؤمانا فؤچين بؤخۆس	چشمها را ببند	چشمهايت را ببند بخواب
فؤكۆده	شيرأ فؤكۆده فرش ۛ سر	ريخت	شير را روى فرش ريخت
فؤكۆن فيشان	أيا هميشك فؤكۆن فيشانه	ريخت و پاش	اين جا هميشه ريخت و پاش است
فؤگۆردسته	فؤگۆردسته خؤفته	روى شكم خوابيدن	روى شكم خوابيده است
فؤگۆردسته	أمي خانه ديفار فؤگۆردسته	واژگون شد	ديوار خانه ما واژگون شد
قؤوت	أن ۛ دسا قؤوت دينه	توان	دستش توان ندارد
قاتۇق	ايچه قاتۇق دؤكۆن	خورش	كمى خورش بريز
قار	مي مرأ قاره	قهر	با من قهر است
قاق	خبرا كي بيشتاوستيم قاقا بؤستيم	حيران	خبر را كه شنيديم حيران شديم
قاينا	بيلاخره بتأنستم اؤنا قاينا بؤكۆنم	متقاعد	بيلاخره توانستم آن را متقاعد كنم
قيش	مي قيشأ نيده-ئي؟	كمر بند	كمر بندم را نديدى؟
قُرَنج	ايچه پؤل قُرَنج بؤكۆدم	پس انداز	كمى پول پس انداز كردم
قُيش	ايمرو ايتأ قُيش بيهئم	كمر بند	امروز يك كمر بند خريدم

قوشمه مو	بوشو تي قوشمه مويأ چاكون	آشفته مو	برو موهای آشفته‌ات را درست كن
لوجنك	بوشو لوجنكا دود پيچا نايه بودورون	دريچه پشت‌بام	برو دريچه پشت‌بام را ببند گربه داخل نيايد
لوفت	تي پا سر بئس هي كس ۛ لوفتا كشئن نوأ	منت	روی پای خودت بایست منت کسی را نكش
لا	أ كاغذا بنه تي دفتر ۛ لا	بين دو چيز	این كاغذ را میان دفتري بگذار
لا	هرچي زامت بكشه-بيما لا بوكود	تياه	تمام زحمت‌های ما را تباه كرد
لابدان	لابدانا بيگير	عنكبوت	عنكبوت را بگير
لاخه	ئي لaxe بيجير ئي لaxe بوجور	لنگه	يك لنگه پايين يك لنگه بالا
لار	أ تورف لاره	پوك	این ترب پوك است
لافند	لافندا كويا بنائي؟	طناب	طناب را كجا گذاشتي؟
لانتوز	چي ره لانتوز تاوده؟	جفتك	برای چه جفتك می‌اندازد؟
لته	او لته مرا فادن ميزأ پاكونم	دستمال	آن دستمال ره به من بده ميز را تميز كنم
لس	غذا خوردين ۛ پسې آدم لسا به	شل و وارفته	آدم بعد از غذا خوردن شل می‌شود
لپه	لپه تاود	توپ	توپ را پرتاب كن
لچه	چيچيني دار ۛ لچه نيسته	فراز	گنجشك بر فراز درخت نشسته است
لوچ	لوچي مگه؟	چپ چشم	مگر چشمات چپ است؟
لوچان	أمرأ لوچان زنه	پشت چشم نازك كردن	برای ما پشت چشم نازم می‌كند
مار	مي مار بوشو كار ۛ سر	مادر	مادر به سر كار رفته است
مار ۛ مرد	بعضي-تا زاكان مار ۛ مرد داريدي	ناپدري	بعضی از بچه‌ها ناپدري دارند
مانستن	خو پئر ۛ مانستن گب زنه	مانند	مانند پدرش صحبت می‌كند
مئخ	بچمسته مئخانا فيشان	ميخ	ميخ‌های خم‌شده را دور بريز
مئوه	مئوهنا بوشوستي؟	ميوه	ميوه‌ها را شستى؟
ما	ايتأ ما بدن	بوسه	يك بوسه بده
ما	أ ما وا بشم مؤسافرت	ماه	این ماه بايد به مسافرت بروم
مائي	أكبر دوتا سيفيد مائي بيهه-بو	ماهی	أكبر دو عدد ماهی سفيد خريده بود
مات	چي ره ماتأ زئي؟	حيران	برای چه حيران شدى؟

ماتؤر	مي ماتؤر رؤشنا نييه	موتور	موتورم روشن نمى شود
ماده	مي ماده مرأ در كونه	معهده	معهدهام درد مى كند
ماز	او مازأ مرأ وأسينم مي كفشأ	واكس	آن واكس را بده به كفشام بمالم
ماسكأ	ماسكأ بازى-يا تۇمانأ كۆن	مسخره	مسخره بازى را تمام كم
ماشل	مي مأر ^۲ مرأ شؤن دريم مي ماشل ^۲ خانه	خاله	با مادرم به خانه خالهام مى رويم
ماشه	او ماشه-يا مرأ فادن	انبر آهنى	آن انبر آهنى را به من بده
ماشك	ماشكأ تاود	تور ماهى گيرى	تور ماهى گيرى را بيانداز
ماقؤل	ماقؤل بؤگؤفتم	چه خوب	چه خوب شد گفتم
مالا	مي پئر مالايه	ماهى گير	پدرم ماهى گير است
ماندگي	بدأ ايپچه ماندگي بيجيرم	خستگى	اجازه بده كمى خستگى در كنم
ماچي	ايتأ ماچي مرأ ديهي؟	بوسه	يك بوسه به من مى دهى؟
مترس	باقلا باغ ^۲ مترسه	مترسك	مترسك باغ باقلا است
مته	مته نهأن نوأ	مزاحمت	مزاحمت ايجاد كن
مجاز	مي مجاز نبره	مزاج	با مزاج من سازگار نيست
مدار	هأ مدار بؤشو جؤلؤ	روش	به همين روش جلو برو
مرأ	مرأ بؤگو چي خائي؟	به من	به من بگو چه مى خواهى؟
مراغ	آدمأ مراغأ گيره	چندش	آدم چندش اش مى شود
مرجانه	أ كارتانأ مرجانه فگيفتم	رايگان	اين كارت ها را رايگان گرفتم
مرد ^۲ خاخؤرزا	مي مرد ^۲ خاخؤرزا أمي خانه ايسأ	خواهرزاده شوهر	خواهرزاده شوهرم خانه ما است
مرد ^۲ برار	مي مرد ^۲ برار ^۲ خانه هأ كوچه دؤرؤنه	برادر شوهر	خانه برادر شوهرم داخل همين كوچه است
مرد ^۲ برار زن	تي مرد ^۲ برار زنأ بيدئم	زن برادر شوهر	زن برادر شوهرت را ديدم
مرد ^۲ خاخؤر	مي مرد ^۲ خاخؤر بؤشو خارج	خواهر شوهر	خواهر شوهرم به خارج رفته است
مردأى	أ مردأى ديرؤزم بامؤبو	مرد	اين مرد ديرؤز هم آمده بود
مردؤم	مردؤم همه بامؤبيد	مردم	همه مردم آمده بودند
مرگنا	مرگنا بزى	كپه مرگ	كپه مرگات را بگذار
مضرت	أنقد كي مضرتي تي جان همه جيجايه	شرور	آن قدر كه شرور هستى تمام بدنات

من	من بۆشۈم	من	زخمی است
مه ره	أ كفشأ مه ره بیهئم	برای خودم	این کفش را برای خودم خریدم
مي	مي مآر أمۇن دره	من	مادرم دارد می‌آید
ميان	أ گب أمي ميان بمانه	بين	این حرف بين خودمان باشد
مچد	مچد شۇن دري؟	مسجد	به مسجد می‌روی؟
مچه	أمين خۆ مچه عمل بۆكۆده	چانه	امین چانه‌اش را عمل کرده است
مک	مي سرأ مکأ كۆده	شوره سر	سرم شوره زده است
مۆران	آهين مۆران بزه	زنگ آهن	آهن زنگ زده است
مۆرجه	ايپچه مۆرجه دۆكۆن	عدس	کمی عدس بریز
مۆرجه	ايپچه مۆرجه دۆكۆن	عدس	کمی عدس بریز
مۆرغانه	دۆتا مۆرغانه بأور مۆرغانه دشكن بۆخۆريم	تخم مرغ	دو عدد تخم مرغ بیاور نیمرو بخوریم
مۆس	مۆس بۆكۆده	کپک	کپک زده است
مۆسافرت	أئي بيشيم مۆسافرت؟	مسافرت	می‌آیی به مسافرت برویم؟
نأرم	تي شۆماره' نأرم	ندارم	شماره‌ات را ندارم
نأنسته-بۇ	نأنسته-بۇ أ كارأ بۆكۆده	ناآگاهانه	ناآگاهانه این کار را کرد
نۇبدان	اينفرأ بأور نۇبدانأ چأكۆنه	ناودان	یک نفر را بیاور ناودان را درست کند
نۇرۇزۇل	مۆرداد نۇرۇزۇله 17	عيد باستانی گیلان	مرداد عيد باستانی گیلان است 17
نابراي	أن مي نابراي-يه	نابرداری	این نابرداری من است
ناجه	ناجه دأرم ايمرؤ بازي-يا سر بييم	اميد	اميدوارم امروز در بازی پیروز شویم
ناحق و نابؤد	ناحق و نابؤد كرأ زجر كшим	به ناحق	به ناحق داریم زجر می‌کشیم
ناخبر	رضا ناخبر بامؤ أمي خانه	سرزده	رضا سرزده به خانه ما آمد
ناخۆش آوال	ايمرؤ ايپچه ناخۆش آوالم	مريض	امروز کمی مريض هستم
ناخۆن	مي پا ناخۆن بشكفته	ناخن	ناخن پایم شکست
ناخۆن	تي ناخۆنأ بيگير	ناخن	ناخون‌ات را بگیر
ناره	ناره كۆدن دره	نعره	دارد نعره می‌زند
نازبداشته	أمي زاگان نازبداشته=ئيد	نازپرورده	بچه‌های ما نازپرورده هستند

ناسؤس	بؤشؤ ناسؤسأ بأور	تلمبه	برو تلمبه را بياور
ناقلن	ناقلن تؤ أمي مرأ بيا	لاقل	لاقل تو با ما بيا
ناكس	ناكس ۛ پؤشتين بؤستن نوأ	نامرد	از نامرد حمايت نكن
نتاج	أمان گيلك ۛ نتاجيم	نسل	ما از نسل گيلك هستيم
نجاك	نخأستي بأيه نجاك ۛ مرأ أنا بأوردم	اجبار	نمی‌خواست بيايد به اجبار او را آوردم
ندار	ندار ۛ آدمه	فقير	آدم فقيري است
نشأ	جاده-يا آب ببيگيفته شؤن نشأ	نمی‌توان	آب جاده را فراگرفته است نمی‌توان رفت
نقل	ايتأ نقل بؤگو	داستان	يك داستان بگو
نم	أمي وسيله'نا نم بزه	رطوبت	وسايل ما را رطوبت زده است
ننأ	فاكتؤران ميز ۛ سر ننأ	نيست	فاكتورها روی ميز نيست
نھأن	پلايا نھأن درم گاز ۛ سر	گذاشتن	دارم پلو را روی گاز می‌گذارم
نوأ	اؤتؤ گب زئن نوأ	نكن	آن طور صحبت نكن
نيده بيده	نيده بيده-كانأ مأنه	نديد بديد	مانند ندید بديدها است
نيشتاو	زأكى-يم نيشتاو بي	سرتق و لجوج	كودكى هم سرتق و لجوج بودى
نيميزگيره	درأ نيميزگيره وأكؤن	اندكى	در را اندكى باز كن
نيويړه	مرأ سربسر نھأن نوأ نيويړه بد ديني-يا	وگرنه	من را اذيت نكن وگرنه بد می‌بينى‌ها
نيويشتن	كيتاب نيويشتن درم	نوشتن	دارم كتاب می‌نويسم
نېچ	أ نؤخؤدان نېچه	ديرپز	اين نخودها ديرپز هستند
هأتؤ	حؤكمن هأتؤيه كي شؤمان گيد	همين‌طور	به احتمال قوى همين‌طور است كه شما می‌گوييد
هأنه	أمي دار و ندار هأنه	همين است	دارايى ما همين است
هأچين	هأچين پلا خؤردن دريم	خالى	داريم پلو خالى می‌خوريم
هأچين پلا	هأچين پلا خؤردأن درم	پلو خالى	دارم پلو خالى می‌خورم
هأچينه	خانه أئانأنا هأچينه فأدا بؤشؤ	رايگان	وسايل خانه را به رايگان داد رفت
هئن	چي هئن دري؟	خریدن	دارى چه می‌خرى؟
هر ساعت دقه	هر ساعت دقه أيه أمي خانه	دم به دقيقه	دم به دقيقه به خانه ما می‌آيد
هرتا	هرتا گؤشي-يان ايتأ خؤبي دأريدي	هر کدام	هر کدام از گوشى‌ها يك خوبى دارند

هسأ	هسأ أيم	اکنون	اکنون می‌آیم
هش	هش نفر باموئید	هشت	هشت نفر آمدند
هف	هف نفر ناموئید	هفت	هفت نفر نیامده بودند
هف شب	فردأ مي جغله هف شبه	جشن شب هفت زایمان	فردا جشن شب هفت زایمان کودک من است
هلاچین	زاك ره صارا دورون هلاچین چأكودم	تاب	برای بچه در حیاط خانه تاب درست کردم
هلماله	دئه هلماله اوڻ ورجا نشم	هرگز	دیگر هرگز پیش او نمی‌روم
هم زاما	مي هم زاما هرشب أمي خانه ایسأ	باجناق	باجناق من هرشب خانه ما است
همه-دأنه	فردأ همه-دأنه أئیدی	همه	فردا همه می‌آیند
همیشک	گیلان همیشک وارشي-یه	همواره	گیلان همواره بارانی است
هندم هوڻدم	هندم هوڻدمه كي واران بأیه	نزدیک است	نزدیک است که باران بیاید
هني	هني وا بیشي؟	باز	باز باید بروی؟
هيزار	هيزار تومون دئه پؤل ني-یه	هزار	هزار تومان دیگر پول نیست
هیست	واران وارستي هیستأ بوستم	خیس	باران می‌بارید خیس شدم
هیل	ایچه هيلم دوکون	گشنیز	کمی گشنیز هم بریز
وأبرازه	أ پرهن ترأ وابرازه	شایسته است	این پیراهن شایسته تو است
وأجه	تي دوماغأ چي وأجه؟	چسبیده است	روی بینبات چه چیزی چسبیده است؟
وأده	أمرأ وأده بیگيفته	دعوت	ما را دعوت کرده است
وأسي	وأسي دؤ تا نان فگيفته=بیم	باید	باید دو عدد نان می‌گرفتم
وأسي	ایمرؤ خأيلي کار دارم، هأن وأسی زود بأموم	به خاطر	امروز کارم زیاد است، به خاطر همین زود آمدم
وأمجي	چي ره وأمجي؟	جستجو می‌کنی	برای چه جستجو می‌کنی؟
وأمرازه	أ گبان ترأ وأمرازه	شایسته نیست	این حرف‌ها شایسته تو نیست
وأورس	او زناكأ وأورس	بپرس	از آن زن بپرس
وأورسي	هرچي وأورسي ترأ گب بسرأ كونه	پرسی	هر چه بپرسی حرف را عوض می‌کند
وأچئن	خو خانه سرأ وأچئن دره	کندن	دارد سقف خانه‌اش را برمی‌کند
وأچوک	دارأ وأچوک	بچسب و بالا برو	به درخت بچسب و بالا برو

واکفتم	دنه واکفتم	از پا افتادم	دیگر از پا افتادم
واکفته	امراً واکفته	پيله کرد	به ما پيله کرد
واکوده	مأمداً واکوده بامو	رساند	محمد را (به مقصد) رساند و آمد
واکون	دراً واکون	باز کن	در را باز کن
واگردان	ا کیتاباً تو واکردان بۆکۆدي؟	ترجمه	این کتاب را تو ترجمه کردی؟
واگردان	او کۆکۆ-يا واکردان	پشت و رو کن	آن کتلت را پشت و رو کن
واگرداننده	ا خیابان ايسما واکرداننده	تغییر داده‌اند	نام این خیابان را تغییر داده‌اند
واگردانتم	کیتاباً واکردانتم	عودت دادم	کتاب را عودت دادم
واگیران	گازا واکگیران	روشن کن	اجاق را روشن کن
وئر	تانی ا روخانا وئر بزني؟	گذشتن از عرض رودخانه	می‌توانی از عرض این رودخانه عبور کنی؟
وا	ایتا اویتا ناره همه وا بآئید	باید	این و آن ندارد همه باید بیایند
وا	سرد و دمه	باد	باد سرد می‌وزد
وا	هرچی خۆرم هنده مرأ وا	میل داشتن	هرچه می‌خورم باز هم میل دارم
وابؤن	در وابؤ	باز شدن	در باز شد
واترکانم	ترا بیدینم واترکانم	جر می‌دهم	تو را ببینم جر می‌دهم
واترکستم	خانده جا واترکستم	ترکیدم	از خنده ترکیدم
واتین	گیدی کۆرؤنا واتین دأره	مسری	می‌گویند کرونا مسری است
واجؤر	ا یج واجؤر کۆنه	ری	این برنج ری می‌کند
واجام	زرد و اجاماً مأنه	بادنجان	مانند بادنجان زرد است
واجاوره	امراً خۆره واجاوره	قی می‌کند	ما را می‌خورد دوباره قی می‌کند
واخان	أنا واکان	دوباره بخوان	این را دوباره بخوان
واخب	أمانم دیرو واکبا بؤستیم	آگاه	ما هم دیروز آگاه شدیم
واخۆر	آب واکخۆر	بنوش	آب بنوش
واد	فچم تی واداً بیگیرم	اندازه	خم شو اندازه‌ات را بگیرم
واداشته	امراً واداشته ا سرد هوا دۆرؤن بئسیم	وادار کرد	ما را وادار کرد در این هوای سرد بمانیم
وارؤختن	گیلانا وارؤختن درد	غارت کردن	دارند گیلان را غارت می‌کنند

واران	ديرو واران بامؤبو	باران	ديروز باران آمده بود
وارستن	واران وارستن دره	باریدن	دارد باران می بارد
وارسي	اييچه اؤشنتر همه وارسي کؤديد	بازرسی	کمی آن طرفتر همه را بازرسی می کردند
وارسي	وا أول وارسي بؤکؤنيد	تحقيق	بايد ابتدا تحقيق کنيد
واز	چيچيني-يانا فأندر چؤتؤ واز کؤنيدي	پرواز	گنجشک ها را نگاه کن چگونه پرواز می کنند
واز و ولنگ	زاکان پارک ۛ دؤرؤن چي واز و ولنگي کؤنيدي	جست و خيز	بچه ها در پارک چه جست و خیزی می کنند
وازده	مرأ وازده بأورده	به تنگ آمدن	من را به تنگ آورده است
وازن	تي کفشأ وازن بيشيم	بپوش	کفش ات را بپوش برويم
واسئن	اؤن چيسه ترأ وأسئن دري؟	مالیدن	آن چيست داری به خودت می مالی؟
واسرأ دان	أمرأ واسرأ دأ	پی نخود سیاه فرستادن	ما را پی نخود سیاه فرستاد
واسؤجانه	أمي خؤنا واسؤجانه تا خؤ مدرکأ فأكيفت	تا نهايت سوزاند	خون ما را تا نهايت سوزاند تا مدرک اش را گرفت
واسؤخسته	ترأ واسؤخسته آدم هفتاد سال پاكي نأره	برخورده کرده	آدم به تو برخورده کند تا هفتاد سال پاک نيست
واش	گاب ۛ ره خاش فؤکؤنه سک ۛ ره خاش	علف	برای گاو استخوان می ريزد برای سگ علف
واشان	بؤشؤ جايا واشان	پهن کن	برو رختخواب را پهن کن
واشکاف	أ پرهن ۛ درزأ واشکاف	بازکن	درز اين پيراهن را باز کن
واشکاف	مرأ حالي نؤبؤسته اييچه واشکاف	بيشتر توضيح بده	متوجه نشدم کمی بيشتر توضيح بده
واشکافيدي	باهار ۛ وخت گؤلان واشکافيدي	می شکفند	فصل بهار گل ها می شکفند
والان	تي پرهنا اؤيا والان	آويزان کن	پيراهن ات را آن جا آويزان کن
والنگ	نيصف ۛ را والنگأ دأ	انصراف	نيمه راه انصراف داد
واليشتن	گاب خؤ مانده واليشتن دره	ليسیدن	گاو دارد گوساله اش را می ليسد
وامختن	چي-يا وأمختن دري؟	جستجو	چه چيزی را جستجو می کنی؟
وامختن دري	چي-يا وأمختن دري؟	جستجو می کنی	چه چيزی را جستجو می کنی؟

واهيل	مي ديل واهيلاً بوسته	بی تاب	دلم بی تاب شده است
واويجان	مائي-يا خوُب واويجان	برشته کن	ماهی را خوب برشته کن
واوين	أ خالاً واوين	بیر	این شاخه را بیر
واپس	چي ره واپس شوَن دري؟	عقب	برای چه داری به عقب می‌روی؟
واپلکه	تياناً بنه بدأ ايپچه واپلکه	خیس بخورد	دیگ را بگذار کمی خیس بخورد
واچرد	تا نانا بیده نیصفاً وأچرد	تکه‌ای از چیزی را کردن	به محض دیدن نان نیمی از آن را کند
واکاريد	بعضي-يان خائيد اُمي مياناً واکاريد	شکرآب کنند	بعضی‌ها می‌خواهند بین ما را شکرآب کنند
واکاشته	أمرأ اياً واکاشته	به انتظار گذاشت	ما را این‌جا به انتظار گذاشت
واکاشته	أمرأ اياً واکاشته	منتظر گذاشت	ما را این‌جا منتظر گذاشت
واگیر	أنْ ماَر أنْ گباً واگیر کونه	تصدیق حرف	مادرش حرف او را تصدیق می‌کند
وخت	باهارْ وخت ايم گيلان	فصل	فصل بهار به گیلان می‌آیم
ودره	او ودره' فادن مرأ	سطل	آن سطل را به من بده
ورأچوک	بامؤ اُمي ورأچوک بينيشته	در کنار	آمد در کنار ما نشست
ورجا	کيتابان اُمدْ ورجا نهأ	نزد	کتاب‌ها نزد احمد است
ورف	أجور ورف کي تا هسا بیده بو؟	برف	این‌گونه برف چه کسی تا حالا دیده بود؟
وسته	هأنقد مرأ وسته	کافی است	همین قدر برای من کافی است
ول	آتشْ ولأ فأندر	شعله آتش	شعله آتش را نگاه کن
ولکي	ايپچه بئسيد ولکي اُميرم بأيه	شاید	کمی صبر کنید شاید امیر هم بیاید
ولگ	پئيز ولگان چي خوُشگيلاً بيد	برگ	در پاییز برگ‌ها چه زیبا می‌شوند
وهاشته	مي پئر مرأ وهاشته بايم	اجازه داد	پدرم به من اجازه داد بیایم
ويريزانه	أمرأ اُمي جا سر ويريزانه	بلند کرد	ما را از جایمان بلند کرد
ويريزانه	خابْ جا اُمرأ ويريزانه	بیدار کرد	ما را از خواب بیدار کرد
ويريشند	گيلکان هأنوئيد، مشروطه زماتم ها ايوار ويريشند	قیام کردند	گیلک‌ها همین‌گونه هستند، در زمان مشروطه هم به یک‌باره قیام کردند
ويريشته	اؤن کيسه ويريشته؟	بلند شد	آن کیست که بلند شد؟
ويريشته	بوُشو بیدين زأی ويريشته؟	بیدار شد	برو ببین بچه بیدار شد؟
ويشتا	مرأ ويشتايه	گرسنه	گرسنه هستم

ویشتر	قاتۇق ویشتر دۆكۈن	بیشتر	خورش بیشتر بریز
وینی زئک	تي دوماغ وینی زئکا پاكۈن	آب بینی	آب بینیات را پاک کن
ویگیر	گۆشی-یا ویگیر	بردار	گوشی را بردار
ۆلش	بیا بیشیم ۆلش چینی	تمشک	بیا برویم تمشک بچینیم
یا	أنا خائي یا اونا؟	یا	این را می‌خواهی یا آن را؟
یاره	خالیشواشا فادن می مآر ته ره یاره	می‌ساید	پونه را به مادرم بده برای تو می‌ساید
یاور	تأنید مرأ یاور بدید؟	کمک	می‌توانید به من کمک کنید؟
پئر	می پئر بۆشو کار ۛ سر	پدر	پدرم سر کار رفته است
پئر و مآر	می پئر و مآر بخانه نئسائید	پدر و مادر	پدر و مادرم خانه نیستند
پئر ۛ زن	همه-تا پئر ۛ زنان کی بد نی-ئید	نامادری	تمام نامادری‌ها که بد نیستند
پئله	چائی-یا دۆكۈن پئله دۆرۈن	نعلبکی	چای را درون نعلبکی بریز
پئنج	پئنج تا نان خایم	پنج	پنج عدد نان می‌خواهم
پئنجا	زری-یم خو پئنجا تۆمۈنأ فادأ	پنجاه	زری هم پنجاه تومن‌اش را داد
پا بسر	زاكا پا بسر كۈدن نوأ	از روی چیزی گذاشتن	از روی بچه عبور نکن
پا تۆك	تي پا تۆك ۛ سر بئس خانه دۆرۈنأ فاندرد	نوک پا	روی نوک پایت بایست داخل خانه را نگاه کن
پابرانده	پابرانده صارا شوئن نوأ	پابرهنه	پابرهنه به حیاط نرو
پاخت	دگرا بۆخۆردم پاختا بۆستم زیمین ۛ سر	پهن	تلوتلو خوردم روی زمین پهن شدم
پاستن	كۈجي زاكانأ وا پاستن	محافظت کردن	از بچه‌های کوچک باید محافظت کرد
پاماله	أن لوآس ۛ پاماله-یه	رد پا	این رد پای روباه است
پاپی	أمی پاپی بۆبۆسته	تعقیب	ما را تعقیب کرد
پاچ	آدم پاچ ببه أمما آردال نبه	کوتاه قد	آدم کوتاه قد باشد اما بلند قد بی‌قواره نباشد
پاک	پاک خۇرا بزّه نیشتاوستن	به کل	به کل خودش را به نشنیدن زد
پاک	سبزی-یانأ پاکۆدي؟	تمیز	سبزی‌ها را تمیز کردی؟
پت	أمی مؤبل ۛ دسته پت بزّه	کرم چوب‌خوار	دسته مبل ما را کرم چوب‌خوار خورده است
پرا گيفته	زأی تا خو مارأ بیده پرا گيفته	بسیار خوشحال شد	کودک به محض دیدن مادرش بسیار

خوشحال شد			
گنجشک‌ها تا گربه را دیدند پرواز کردند	پرواز کردند	چیچینی-یان تا پیچایا بیده-ئید پرا گیتید	پرا گیتید
یک تکه سیب به من بده	تکه	ایتا پرکاله سئب مرا فادن	پرکاله
از سرما داریم می‌لرزیم	می‌لرزیم	سرمائی کرا پرکیم	پرکیم
باید بیشتر تلاش کنم وگرنه عقب می‌افتم	عقب	وا ویشتر حق سائی بۆکۆنم نیویره پس دکفم	پس
باقی‌مانده غذایت را برای پرنده‌ها بریز	باقی مانده	تی پس-بمانسته غذایا فۆکۆن چیری-یان ره	پس بمأنسته
این‌ها را ببر در آن آخرها ببنداز	در آخرها	أشاناً ببر او پس پۆشت تأود	پس پۆشت
شلوارم را برده پشت کوه قاف گذاشته	پشت کوه قاف	می تۆمانا برده پس کۆن قاف بنا	پس کۆن قاف
پس‌ریچه است هوس می‌کند	پس‌ریچه	پسر زا که آن تاما دکفه	پسرزا که
بعد از این به درسات برس	بعد از	آن پسی تی درزا فارس	پسی
بعد از شام به خانه شما می‌آیم	بعد از	شام پسی آیم شیمی خانه	پسی
تابستان‌ها اگر پشه بند نباشد نمی‌شود خوابید	پشه‌بند	تاوستانان آکه پشه-دام نمانه خۆفتن نشا	پشه دام
روی پله‌ها ننشین	پله	پلکان سر نیشتن نوا	پلکان
تمام سیخ‌های ما غر شده‌اند	غر	أمی سئخان همه پیتا بۆستد	پیت
میل ندارم کمی بریز	کمی	مرا نوا ایتا پیسخاله دۆکۆن	پیسخاله
علی از ما جلو زد	جلو	علی أمرا پیش دکفته	پیش
شروع کننده بازی چه کسی است؟	شروع کننده بازی	پیش کیسه؟	پیش
پیش‌بندم کجاست؟	پیش‌بند	می پیش دۆد کۆیا نها؟	پیش دۆد
کتاب تمام شده مقدمه‌اش مانده است	مقدمه	کیتاب تۆمانا بۆسته بمانسته آن پیش گب	پیش گب
فردا مهمان‌های ما می‌آیند باید به پیشوازشان برویم	پیشوازش	فردا أمی مئمانان آئیدی وا بیشیم أشان پیشاشو	پیشاشو
دستم تاول زده است	تاوول	می دس پیل بۆکۆده	پیل
یک سیب بزرگ به من بده	بزرگ	ایتا پيله سئب مرا فادن	پيله

پيله-سۆس	زاکم آنقد پيله-سۆس؟	فضول	بچه هم اين قدر فضول؟
پيلکي	ها پيلکي آدم خو گب زئنا نانه	بزرگی	آدم به اين بزرگی حرف زدنش را بلد نیست
پينیک	تي رختان همه پينیک بزئکه	وصله	تمام لباس‌هایت وصله خورده است
پينیک-پاره	پينیک-پاره رختان تازگي داب بؤبؤسته	وصله پينه	لباس‌های وصله پينه جدیدن مد شده است
پيچ واپيچ	أ مؤضو خایلي پيچ واپيچه	پيچیده	این موضوع خیلی پیچیده است
پيچا	پيچا کيشکائان ره جوخوخته داره	گره	گره برای جوجه‌ها کمین کرده است
پيچاک	پيچاک وينجي-يا مانه	چسبنده	مانند سقز چسبنده است
پل	ترا پلا کؤنمه	تکه تکه	تو را تکه تکه می‌کنم
پلف	تي پلف شکما آبا کؤن	چاق	شکم چاقات را آب کن
پوتار	أيا چي فوکؤدي، پوتارا کؤده	مورچه	این‌جا چه ریختی، مورچه جمع شده است
پوتو	ترا پوتو دشان	پتو	پتو روی خودت بینداز
پور	اوتوبؤسانا آدم دره پور	پر	اتوبوس‌ها پر از آدم است
پورا کؤن	تيانا آب دؤکؤن پورا کؤن	پرکن	دیگ را آب بریز پر کن
پورد	آهين پوردا دواريم دئه فارسيم	پل	از پل آهني عبور کنيم ديگر می‌رسيم
پؤسته ايشکنه-ئي	خوشحالي جا پؤسته ايشکنه-ئي	بشکن می‌زد	از خوشحالی بشکن می‌زد
پؤشت	بؤشو فاندرد در پؤشت کي ايسا؟	پشت	برو نگاه کن پشت در کیست؟
پؤشتابد	تي پؤشتابد اوسان بيشيم	کوله‌پشتی	کوله‌پشتی‌ات را بردار برويم
پؤشتين	گيلک گيلک پؤشتينه	پشتیان	گیلک پشتیان گیلک است
پؤل	ايچه پؤل داري مرا فادي؟	پول	کمی پول داری به من بدهی؟
پؤلوک	مي پرهن پؤلوک بکفته	دگمه	دگمه پیراهنم افتاده است
چاکؤنم	کرا خانه چاکؤنم	می‌سازم	در حال ساختن خانه هستم
چاکؤنه	بؤشو رمضان ويجا، اون تانه تي کارا چاکؤنه	درست می‌کند	نزد رمضان برو، او می‌تواند کار تو را درست کند
چؤ	چؤ دکفته'نا باور کؤدن نوا	شایعه	شایعه‌ها را باور نکن
چؤرنيلي	أ چؤرنيلي پرهنا ديرو بيهئم	بنفش	این پیراهن بنفش را ديروز خريدم

چئل	چئل سال پیش آیا بامؤبوم	چهل	چهل سال قبل این‌جا آمده بودم
چا	بۆشوق چا جا آب واغوش	چاه	برو از چاه آب بکش
چار	چار تا کۆئی مرأ فادن	چهار	چهار عدد کدو به من بده
چارپاچه	چارپاچه نیشته بۆ	چارزانو	چارزانو نشسته بود
چارچاک	درأ چارچاک بنا بۆشؤ	چارطاق	در را چهارطاق گذاشت و رفت
چالکا	چالکا میان دنکفی	چاله	داخل چاله نیفتی
چان	وحیداً بیدئم ایتاً کیسه بج بچاناً گیفته بۆ شؤن دۆبۆ	دوش	وحید را دیدم یک کیسه برنج بر روی دوش گرفته بود می‌رفت
چاپ چاپ	بۆلبۆل کرا چاپ چاپ زنه	چهچه	بلبل دارد چهچه می‌زند
چاپلا	خۆشالی جا کرا چاپلا زنه	کف زدن	از خوشحالی دارد کف می‌زند
چاک	غذا بۆ ها چاکا پؤرا کۆده	فضای اطراف	بوی غذا فضای اطراف را پر کرده است
چرت چۆلا	دئه کرا چرت چۆلا گی	مزخرف	دیگر داری مزخرف می‌گویی
چرخ	دیرو ایتاً چرخ بیهئم	دوچرخه	دیروز یک دوچرخه خریدم
چرخستن	هاچین اُمی دؤر چرخستن دریم	چرخیدن	بیخودی داریم دور خودمان می‌چرخیم
چف	أنقد بۆخۆفتی چف بۆکۆدی	ورم	آن قدر خوابیدی ورم کردی
چفت	درأ چفتا کۆدی؟	بستن	در را بستی؟
چفتن	سرمائی چفتن دۆستیم	یخ بستن	از سرما یخ زدیم
چمچه	چمچه نیده-ئی؟	ملاقه	ملاقه را ندیدی؟
چنتا	تۆ چنتا آغۆز دأری؟	چند عدد	تو چند عدد گردو داری؟
چندر	شیمی خانه چندر دۆره	چه قدر	خانه شما چه قدر دور است
چیشه	أن دئه چیشه؟	چیست	این دیگر چیست؟
چیشن	کرا غذائاناً ایتاً ایتاً چیشن درم	مزه کردن	دارم یکی یکی غذاها را مزه می‌کنم
چیچال	تی دسا چیچال آب مرأ بۆشؤر	ولرم	دست‌هایت را با آب ولرم بشور
چیچینی	ایمرو ایتاً چیچینی-یم نیدئم	گنجشک	امروز یک گنجشک هم ندیدم
چسک	هرچی بۆگۆفتم تۆنم بیا، بۆگۆفت چسک	خیر	هرچه گفتم تو هم بیا، گفت خیر
چلک	چرک	تی چلک پرهنا بۆشؤر	پیراهن چرکات را بشور
چک پر	سینه-آبا نأنستی هاچین چک پر زئی	دست و پا زدن	شنا کردن بلد نبود بیهوده دست و پا

چکستن	ایسپنداً فأندر چۆتؤ چکستن دره	پریدن اسفند هنگام سوختن	می زد
چۆ	خۆشک ^۲ چۆ هیمه ره خۆبه	چوب	اسبند را نگاه کن چگونه دارد می پرد
چۆب	چۆب خۆري-یا	کتک	چوب خشک برای هیزم خوب است
چۆتؤ	أن چۆتؤ کار کۆنه؟	چگونه	کتک می خوری ها
چۆل	تي کفشأ چۆل بۆکۆدي	گل	این چگونه کار می کند؟
چۆله	ایتأ کبیریت چۆله مرأ فادن	چوب کبریت	کفشات را گلی کردی
چۆم	مي چۆم نیدینه	چشم	یک دانه چۆب کبریت به من بده
چۆم برا	چۆم برا بیم أکه أئیدي	منتظر	چشم نمی بیند
چۆم دکف	أ خانه چۆم دکف بد ني-یه	چشم انداز	منتظر بودم چه وقت می آید
چۆملیز	مرأ چۆملیز بیگیفته	نیشگون	چشم انداز این خانه بد نیست
کۆتر	کۆترأ سرأدن	کبوتر	من را نیشگون گرفت
کۆر	او کۆرأ فأندر	دختر	کبوترها را رها کن
کۆرأ	کۆرأ بییشیم؟	کدام طرف	آن دختر را نگاه کن
کۆل	بنأ خۆ کۆل ^۲ سر ببرده	شانه	کدام طرف برویم؟
کۆل	أ چاقۆ کۆله	کند	روی شانهاش گذاشت و برد
کۆیأ	مي شارژر کۆیأ نهأ؟	کجا	این چاقو کند است
کۆیأن	اوشأنا کۆیأن بیده-ئي؟	کجاها	شارژر من کجا است؟
کۆیتأ	کۆیتأ دسکش تي شين ایسه؟	کدام یک	آن ها را کجاها دیده ای؟
کۆیدانه	کۆیدانه-یا گی؟	کدام یک	کدام دستکش مال تو است؟
کئخۆدامردی	تي کئخۆدامردی ته ره بدر خۆره	داوری	کدام یک را می گویی؟
کئن کئن	کئن کئن دأشتي أکه أئي	این پا آن پا کردن	داوریات به درد خودت می خورد
کئوانی	مي کۆجي کۆر خۆره ایتأ کئوانی-یه	کدبانو	این پا آن پا می کرد که چه زمان می آیی
کاباسي	کاباسي بأوردیم	نحسی	دختر کوچک من برای خودش یک
کاس	تي کاس ^۲ چۆمأ قۆربان	چشم آبی	کدبانو است
کاسه	ایتأ کاسه پلا مه ره دۆکۆن	بشقاب	دچار نحسی شدیم
کال	أ به کاله	نارس	به قربان چشم های آبیات
			یک بشقاب پلو برای من بریز
			این به نارس است

کاکا	ایچه کاکا چاکون بۆخوریم	نوعی شیرینی خانگی	کمی شیرینی درست کن بخوریم
کخ	أ شامپو کخ نۆکونه	کف	این شامپو کف نمی‌کند
کرا	کرا شم	در حال	در حال رفتن هستم
کرد کار	تي کرد کار چاکون	رفتار	رفتارت را درست کن
کرچ	خایلی کرچه	ترد	خیلی ترد است
کرک	کرکان کتکتاس کۆنیدی	مرغ	مرغ‌ها قدقد می‌کنند
کش	اۆن کیسه او کش نیشته	گوشه	آن کیست آن گوشه نشسته است
کشه	بیأ می کشه	آغوش	در آغوش من بیا
کشک	دۆمرته کشکأ بۆستی؟	لوس	دوباره لوس شدی؟
کفته	تي میداد زیمین سر کفته	افتاده است	مداد تو روی زمین افتاده است
کل	بۆشو تي کل سرأ چاره بۆکۆن	کچل	برو برای سر کچلات فکری بکن
کلانه	بۆشو او کلانه بأور	منقل	برو آن منقل را بیاور
کلاچ ملاچی	أمیرحۆسن ایتأ کلاچ ملاچی پرهن دۆکۆده بۆ	سیاه و سفید	امیرحسین یک پیراهن سیاه و سفید پوشیده بود
کلماجین	أ سئب کلماجینه	کرم خورده	این سیب کرم خورده است
کله	بۆشو کله واگیران	اجاق	برو اجاق را روشن کن
کی	کي تانه مي مرأ بایه؟	چه کسی	چه کسی می‌تواند با من بیاید؟
کی	من کي بامؤم	که	من که آمدم
کیتاب	أ کیتاب می شینه	کتاب	این کتاب مال من است
کیس	اۆطی-یا مرأ فادن می رختان کیس بۆخۆرده	چروک لباس	اطو را به من بده لباس‌هایم چروک شده است
کیشو	دمباریک کیشو دۆرۆن نئابۆ	کشو	دمباریک داخل کشو نبود
کیشکا	کیشکائانا فۆران	جوجه مرغ	جوجه‌ها را دور کن
کۆتل	بۆشو ایتأ کۆتل مه ره بأور بینیشینم	چهارپایه کوچک	برو یک چهارپایه کوچک برایم بیاور بنشینم
گوار	بۆشؤم سبزی بیهینم گوار نأشتي نیهئم	تره	رفتم سبزی بخرم تره نداشت نخریدم
گۆج	سبزی-یان دۆرۆن گۆج مرأ ویشتر خۆش آیه	شاهی	میان سبزی‌ها شاهی را بیشتر دوس دارم

کۆ	أئي بيشيم كۆ؟	کوه	می‌آیی به کوه برویم؟
کۆجدانه	می‌کۆجدانه براراً نیده-ئی؟	کوچک	برادر کوچک من را ندیده‌ای؟
کۆدن	چی کۆدن دري؟	انجام دادن	داری چه کاری انجام می‌دهی؟
کۆده	هوا سرداً کۆده	شده است	هوا سرد شده است
کۆرّ قۆقۆ	کۆرّ قۆقۆیا فأندر	جغد	جغد را نگاه کن
کۆرش	می‌غذا همه کۆرشاً بۆ	جزغاله	تمام غذایم جزغاله شد
کۆرش	می‌غذا کۆرشاً بۆ	جزغاله	غذایم جزغاله شد
کۆشتن	پۆتارانا کۆشتن نوأئید	کشتن	مورچه‌ها را نکشید
کۆلک	کاموا کۆلکاً بۆسته	درهم	کاموا درهم شده است
کۆمۆش	کۆمۆشاً فأندر	لاک‌پشت	لاک‌پشت را نگاه کن
کۆناکۆنا	کۆچه دوسته بۆ کۆناکۆنا وأگردستیم	عقب‌عقب	کوچه بسته بود عقب‌عقب برگشتیم
کۆنه	أ داراً وا کۆنه جا کأندن	ریشه	این درخت را باید از ریشه کند
کۆنه مۆنه	کۆنه مۆنه کۆدن نوأ	تردید	تردید نکن
کۆکلا	کۆکلا دیچئن دره	توطئه	دارد توطئه می‌کند
گۆرخانه	ایمرۆ گۆرخانه وارشی بۆ	رعد	امروز باران با رعد بود
گۆزکا	گۆزکایاً بیده-ئی؟	قورباغه	قورباغه را دیدی؟
گئسه	خۆ مۆنانا گئسه بۆکۆد	بافتن مو	موهایش را بافت
گاب	رجب خۆ گاباً فۆرۆختن دره	گاو	رجب دارد گاوش را می‌فروشد
گاره	جغله بیر گاره دۆرۆن بۆخۆسان	گهواره	نوزاد را بیر در گهواره بخوابان
غاز	می‌غاز مرأ در کۆنه	دندان	دندانم درد می‌کند
غاز ایشکره	دیشب خۆفته-بی‌غاز ایشکره کۆدی	ساییدن دندان‌ها به هم	دیشب خواب بودی دندان‌هایت را به هم می‌ساییدی
گاچ	تی‌پا گاچه مگه؟	پای ناراست	مگر پای تو ناراست است؟
گاگلف	گاگلف أرا دۆاو کۆنم	بعضی اوقات	بعضی اوقات از این طرف عبور می‌کنم
گب	أ گب کی گۆفتن درم اۆرارسالانّ شینه	سخن	این سخن که دارم می‌گویم برای سال‌های دور است
گب	می‌أمرأ گب بزَن	سخن	با من سخن بگو
گب خبربر	گب خبربرّ مرأ نوأسی گب زئن	خبرچین	با خبرچین نباید حرف زد

گب گب ٚ سر	گب گب ٚ سر بأورده	حرف تو حرف	حرف تو حرف آورد
گرا دن	گرا دن بآيه	سُر بده	سر بده بيايد
گراپٚت	أيا بيا بينم يه گراپٚت	كج و كوله	بيا اين جا بينم آهاي كج و كوله
گرد ٚكله	أمي گرد ٚ كله' لاف دكفته	دوره می	دوره می ما به هم خورد
گردستن	هرا ٚگردستن دييم	قدم زدن	همين اطراف قدم می زدیم
گردن پسه	مي گردن پسه-يا جوش بزه	پشت گردن	پشت گردنم جوش زده است
گردیم	هرا ٚگردیم	قدم می زنیم	همين اطراف قدم می زنیم
گرزک	گرزک مرا ٚبگشته	زنبور	زنبور من را نيش زد
گرمش	گرمش أْمُون دره	باد گرم	دارد باد گرم می آيد
گرگر	زاكان ٚ گرگر وناشته بوخوسم	سر و صدا	سر و صدای بچه ها اجازه نداد بخوابم
گلاس	درجکا ٚگلاس بوم	خیره	به پنجره خیره بودم
گه	خوره گه	می گوید	از جانب خودش بيان می گوید
گیج گیجي	مرا ٚگج گیجي دان نوا	قلقلک	من را قلقلک نده
گیرینجي	گیرینجي مو مرا خوش آيه	موی فر	از موی فر خوشم می آيد
گزر	گزران ٚ آبا بيگير	هويج	آب هويج ها را بگير
گل	ميرزاكوچي خان ايتا پيله گل بو	شخصیت	ميرزاكوچک خان یک شخصیت بزرگ بود
گلف	گلف بينيشينيد	با فاصله	با فاصله بنشينيد
گود	مي مرد ٚ گودان ديرو بامؤبيد أمي خانه	خانواده	ديروز خانواده شوهرم به خانه ما آمده بودند
گوده	خو رختانا ٚگوده بوکود بنا اوتاق ٚ دورون	قلمبه	لباس هايش را قلمبه کرد گذاشت داخل اتاق
گوزارش	ايمشب وا مي گوزارشأ تومانا ٚكونم	گزارش	امشب بايد گزارشم را تمام کنم
گوش ٚ کون	مي گوش ٚ کون بوکوفته	دم گوش	دم گوشم گفتم
گول	أ گولا ته ره بيهئم	گل	اين گل را برای تو خريدم
گولاز	أمي گولاز أن ٚ كي گيلکيم	افتخار	افتخار ما اين است که گيلک هستيم
گولدان	مي گولدان بشکفته	گلدان	گلدانم شکست
گولي	مي گولي مرا در کونه	گلو	گلويم درد می کند

گۆلي	چازگي بۆكۆدم مي گۆلي در كۆنه	گلو	سرماخوردم گلويم درد می کند
گۆمار	گۆمار پۆشت جۆخۆفت	خارستان	پشت خارستان پنهان شد
گۆمگۆمه	مي گۆش ۛ كۆن گۆمگۆمه كۆدي	پچ پچ	دم گوشم پچ پچ می کرد